

Štórski ŽELEZAR

Leto XII. — Št. 7

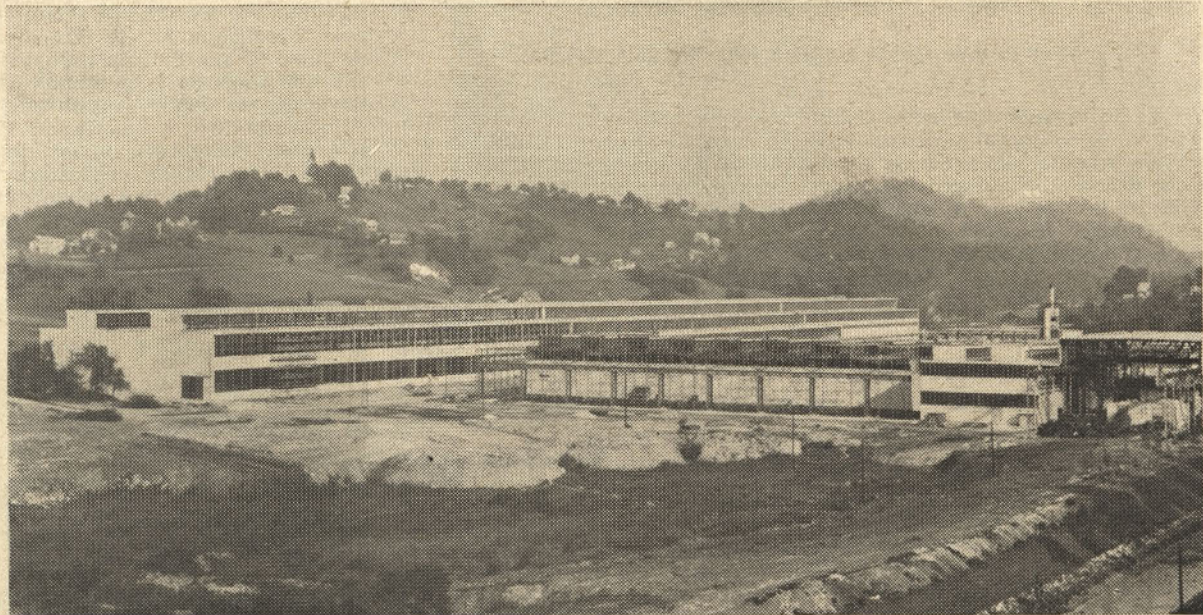
25. julij 1972

POMEMBNA PRIDOBITEV NOVA VALJARNA IZROČENA NAMENU

Poseben pečat proslavi občinskega praznika Celja so dali štórski železarji; po temeljnih predpripravah so prizadevnim valjarjem izročili v upravljanje novo valjarno. V četrtek, 20. julija je bila ob 9. uri dopoldne v dvorani Kulturnega doma v Štorah svečana seja občinske skupščine Celje, na kateri so podelili tudi Šlandrove nagrade. Po seji pa so se udeleženci proslave napotili k novi valjarni, ki jo je predsednik delavskega sveta tovarne svečano izročil v upravljanje predsedniku DS metalurškega oddelka in obratovodji tov. Ferdu Halerju. Pred tem je spregovoril glavni direktor železarne tov. Tugomer Voga, za njim predsednik občinske skupščine Celje tov. dipl. ing. Burnik Dušan, nato je povzel besedo še generalni direktor Združenega podjetja Slovenske železarne tov. Gregor Klančnik in za njim ing. Zygmunt Frazcek iz Katowic, predstavnik Združenja rudnikov in železarn.

Svečanosti so prisostvovali najvidnejši predstavniki našega javnega življenja: predsednik skupščine SR Slovenje tovariš Sergej Kraigher, sekretar sekretariata CK ZKS ing. Andrej Marinc, generalni sekretar UJZ Djordje Mešeković, predsednik ekonomske komisije CK ZKS Zvone Dragan, sekretar za gospodarstvo pri IS Slovenije Marjan Dolenc, predsednik občinske skupščine Celje ing. Dušan Burnik, generalni direktor Združenega podjetja slovenske železarne Gregor Klančnik, predstavniki družbeno političnih organizacij republike, občine Celje ter sosednjih občin.

Obratovodja nove valjarne tov. Haler Ferdo je, kakor ostali govorniki, poudaril, da pomeni ta novi tovarniški objekt še en delovni uspeh več ne samo za štórski železarje, temveč za celjsko, slovensko in jugoslovansko gospodarstvo v celoti. Za štórski železarje pa seveda večji kos kruha delovnim ljudem. Za same valjarje pa pomeni otvoritev novega objekta mnogo več. S svojo poizrtvovalnostjo in delom na delovnih napravah iz leta 1851, smo pod izredno težkimi pogoji ustvarjali velike rezultate, tako v kvalitnem kot v finančnem pogle-

Hala nove valjarne ob železniški progi Celje—Grobelno (v ozadju Anski hrib)

du. Svoje izdelke smo izvažali in jih še izvažamo v Indijo, Burmo, Pakistan, Egipt, Ameriko, Sovjetsko zvezo in na zahtevna evropska tržišča. Z delom na zasta-

relih napravah smo konkurirali najbolj modernim napravam v svetu in doma. Ob vsakem delovnem uspehu smo si valjarji želeli biti enaki z enakimi, imeti boljše pogoje dela, večje možnosti v tehnologiji in ob tem večji in boljši standard. Danes stojimo na pragu svojih želja in to nam daje novih moči in poleta.

Danes, ko nam valjarjem, nekdanjim pudlarjem, družba, predvsem pa kolektiv Železarne Štore izročila v upravljanje ta impozantni objekt z dokaj modernim postrojenjem, nam obenem, ko nam daje veliko priznanje, nalaga še veliko večjo samoupravno socialistično odgovornost, katere se zavedamo.

Ob spuščanju v pogon in ob gradnji tega objekta smo imeli veliko težav, katerih še danes ne primanjkuje, vendar se ob tem lahko še pohvalimo z določenimi uspehi. Od 24. novembra 1970 pa do danes smo osvojili pretežni del predvidenega programa valjarne v tej valjarni. Pri nekaterih dimenzijah in kvalitetah smo že dosegli instalirano kapaciteto, oziroma smo jo preseгли. V januarju lanskega leta smo organizirali tretjo izmeno. Med prvimi v Železarni Štore smo organizirali delovne skupine kot temelj naše samouprave. Prevzgojili smo se v valjarje na sodobnejših napravah, ki zahtevajo veliko več umskega dela na račun fizičnih naporov. Od začetka poizkusnega obratovanja pa do danes smo kupcem

porodila zamisel o rekonstrukciji stare valjarne, to je bilo v obdobju graditve elektroplavža v Štorah. Zaradi finančnih in drugih težav pa tedaj izvedba te zamisli ni bila možna. Pač pa so iz lastnih sredstev izvršili za tiste čase izredno zahtevno rekonstrukcijo stare valjarne s postavitvijo moderne Custodiš potisne peči in postopoma elektrifikacijo vseh valjarniških prog, prekrili so halo priprave vložka (sedanje čistilnice gredic). V tem obdobju so postopoma pristopili k proizvodnji in predelavi jekla višjih kakovosti. Prvotno je bila predvidena rekonstrukcija valjarne na starem mestu, objekt bi segal od sedanje kovačnice preko Voglajne do železniške proge Celje—Maribor, tako da bi tekla Voglajna pod objektom adjustaže valjarne. Ta projekt pa je zahteval dolgotrajni izpad proizvodnje valjanega jekla, glavnega vira dohodkov, bilo pa je tudi nešteto drugih tehnoloških in tehniških pomanjklivosti. V tistem času so že pripravljali železarji program **kompletne rekonstrukcije**, ki je zajemal vse obrate od aglomeracije in elektroplavža, jeklarne, valjarne in drugih objektov do strojno-elektrovzdrževalne službe. Za to pa v starih Štorah ni bilo dovolj prostora, treba je bilo najti novo lokacijo. Po dolgih premišljanjih je bil v letu 1961 izdelan dokončni investicijski program, ki ga je potrdila Revizijska komisija Zveznega izvršnega sveta, odobren je

Tovariš predsednik SFRJ

Ob svečani predaji novo zgrajene valjarne v Železarni Štore v redno obratovanje, ki je združeno s proslavo občinskega praznika občine Celje, Vam pošilja iskrene pozdrave delovni kolektiv železarne in občani občine Celje.

Nov obrat predstavlja še eno delovno zmago prizadevnih delavcev naše železarne, kakor tudi širše družbene skupnosti. Istočasno pa pomeni nova valjarna tudi pridobitev za celotno naše železarstvo in gospodarstvo.

Obljubljamo, da bomo tudi v bodoče znali odgovorno, osveščeno in uspešno samoupravljati pri povečanih možnostih za uspešno delo in s tem prispevali svoj delež k utrjevanju našega gospodarskega položaja.

Štore, 20. julij 1972

Kolektiv Železarne Štore in občani Celja

izročili 51.274,2 ton kvalitetno izvaljanih izdelkov. Le izvedenec pa lahko presodi koliko naporov smo vložili, da smo to količino izvaljali, izključno iz jekla, ki so ga dobavili tudi dobavitelji, katerih število je danes že 10.

Ti skopo omenjeni podatki pa so poročstvo, da družba daje ta objekt v upravljanje delavcem, ki vedo vselej in ob vsakem času kaj hočejo, je končal.

Res je treba vedeti, da so bili predhodniki današnjih valjarjev pudlarji, ki so tedaj na povsem drugačen način pridobivali železo in jeklo za potrebe industriji in za železnico, za ladjedelnice in podobno. To je bilo pred 120 leti. Na takih starih napravah so nadaljevali delo po drugi svetovni vojni v zastarelem objektu in na zastarelih strojih in napravah valjarji, ko je bilo treba preskrbovati industrijo opustošene domovine za najnujnejšim, z betonskim jeklom, katerega je v obnovi gospodarstva primanjkovalo na vseh straneh. Zato se je kmalu

bil tudi kredit Jugoslovanske investicijske banke. Zaradi restrikcij v investicijski dejavnosti pa so morali ta program izgraditve večkrat korigirati in krčiti. Celotna rekonstrukcija naj bi bila končana do leta 1967, zaradi finančnih težav pa graditev in rekonstrukcija ni potekala po predvideni dinamiki. Kreditni odnosi so bili potem še spremenjeni in namesto 10 % lastne udeležbe je bilo treba le-to povežati na 35 %, oskrbeti je bilo treba kredite iz republiških virov. Cene so narasčale, prišla je gospodarska reforma in nastopile so izredne dodatne finančne težave, treba je bilo oskrbeti dopolnilne kredite. Investicijska vrednost se je od prvotnih 127.590.100 din povežala kar na 219.495.000 din v letu 1965. Zaradi nepravčasnega in nezadostnega finansiranja graditve in rekonstrukcije se je dinamika graditve stalno podaljševala, kar je seveda imelo zopet posledice v višjih stroških investicij, vsled

(Dalje na 2. strani)

POMEMBNA PRIDOBITEV

(Nadaljevanje s 1. strani)
višanja cen in uslug na tržišču. Za delno kritje teh podražitev so bila železarna odobrena dodatna sredstva, v pretežni meri pa so morali podražitve kriti iz lastnih sredstev.

dočim je glavni proizvajalec električnega dela Dolmel (Poljska) in Rade Končar iz Zagreba. Montažo celotne mehanske opreme je izvršilo podjetje Hidromontaža iz Maribora. Ogrevne peči je po poljski dokumentaciji izdelala

Razširitev proizvodnih zmogljivosti je po svoje vplivala na spremembo pretežno agrarne okolice: iz predvsem »delovnega naselja« se Štore skladno z urbanističnim načrtom spremenijo v »stanovanjsko naselje« in zategadelj nastajajo tu nove funkcije od šolskih, zdravstvenih, kulturnih ter družbenih institucij.

V perspektivni razvoj črne metalurgije Jugoslavije se je vključila tudi Železarna Štore predvsem z razvojem dveh gospodarskih vej: železarstva in livarstva z višje specializirano proizvodnjo. S tem programom razvoja neka do leta 1961 so bile načrtane osnovne tehnološke in proizvodne orientacije podjetja.

Sodobnejša oprema omogoča večjo proizvodnjo in urejanje sodobnih metalurških in livarskih dosežkov.

Po uspešno izvršeni integraciji slovenskega železarstva pa je v tem razvoju poudarjena racionalna in gospodarska proizvodnja in da z izvršeno delitvijo programa v tej skupnosti dosežemo zaokroženo in tehnološko celovitost.

Valjarna je locirana v zazidalnem kompleksu Štor II med obstoječo železniško progo Ljubljana—Maribor na severni strani in med regulirano strugo Voglajne na južni strani. Celoten industrijski kompleks je bilo tehnološko povezati, pri čemer je bila odločujoča izpeljava industrijskih tičrov, cest, energetskega vodovoda, kanalizacij in regulacija Voglajne. Projekt industrijskega urbanizma za kompleks Štor II je dozoreval vrsto let. Proučevani so bili vsi industrijski objekti, tako da so se

Valjarno sestavljajo po tehnoloških zaporedjih dve koračni peči za ogrevanje gredic, srednja proga Ø 550 s 5 trio ogrodji, lahka proga Ø 300 s 7 trio ogrodji ter fina proga Ø 250 z dvojnimi duo ogrodji, nadalje hladilna klop, v adjustaži pa ravnalni stroj ter ostala adjustažna oprema vključno z 80-tonsko tehtnico.

Za valjarno je bilo iz energetskega kompleksa vgrajeno in instalirano skupno 11,1 MVA elektroenergije, toplotne energije — plina 8.870×10^6 Kcal/h, za tehnološko ogrevanje in sanitarije pa še 1020×10^6 Kcal/h. Tehnološka energija je iz lastne mešalne postaje — mešanice propan, butan, zrak in plavžni plin, količina vrednosti $550/m^3$. Energija za ogrevanje in sanitarne potrebe je iz vročevodne postaje Štore II. Tehnološka voda — vir je Voglajna, ta se preko črpalne postaje II pošilja v sistem I kot mehansko čiščena voda in sistem II v mehansko-kemično čiščenje. Oba sistema sta v krogotoku, skupna količina pa znaša $450 m^3$ na uro.

Mazanje prog in ostale opreme je centralno izvedeno v dveh sistemih — olje — mast.

Valjarna je za izbrano tehnologijo razmeroma visoko mehanizirana, dočim so posamezne operacije ustrezno avtomatizirane. Avtomatizacija uporablja določene sodobne transduktorske in tranzistorizirane elemente. Avtomatika pokriva ogrevanje enot, transportne poti, regulacijo hitrosti valjanja in adjustažne naprave. Za medsebojno dogovarjanje valjavcev o poteku proizvodnje in tehnološka navodila ter obvestila pa služi interfonjska zveza.

Celokupna teža opreme znaša 3.265 ton, od tega uvožene poljske opreme 2.715, ostalo pa je domače.

Kapaciteta valjarne znaša sto tisoč ton možnega programa tako z ozirom na kvaliteto kot dimenzijo v troizmenskem delu upoštevajoč 42-urni delovni teden.

Valjarna je bila programirana v okviru jugoslovanskih valjarn. Njena značilnost je v tem, da je s svojim programom prilagodljiva potrošnji predelovalne industrije, skratka je univerzalna. Tržna usmeritev: preko 60 % proizvodnega programa se usmerja na republiko Slovenijo, 30 % na ostale republike, 10 % pa v izvoz.

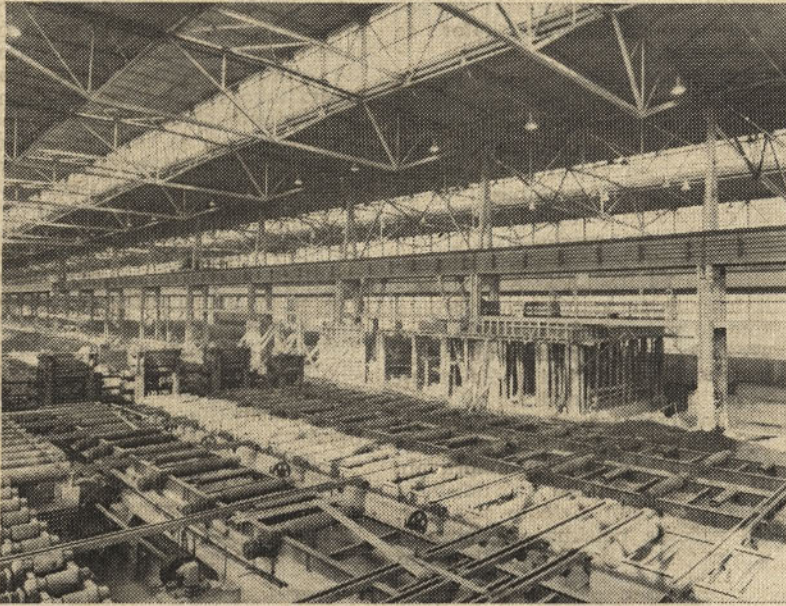
Celotni investicijski stroški upoštevajoč vse spremenjene pogoje znašajo 108.225.736 din in so po strukturi razdeljeni takole:

— na čista gradbena dela	20 %
— gradbena dela vezana na opremo	21,4 %
— uvožno opremo iz Poljske in deloma iz Švedske	36 %
— ostali stroški pa znašajo	2,3 %

Za izgradnjo tega objekta so bili prav tako korišćeni krediti pri Ljubljanski banki in Ljubljani in Jugoslovanski investicijski banki. Vsi kreditni posli pa se odvijajo preko Ljubljanske banke.

Izvajanje vseh zahtevanih del je opravilo gradbeno podjetje IN-GRAD Celje. Vse temeljne naprave so izvedene v vodotesni izvedbi do maksimalne globine 10 metrov.

(Dalje na 3. strani)

Tone in tone raznih profilov jekla bo dala ta hala

Že od samega začetka je graditev nove valjarne zahtevala najvišjo investicijsko vrednost in sicer dobro tretjino sredstev, seveda pa bo realizacija tega obrata adekvatno (enakovredno) doprinesla največji delež podjetju.

Zanimivo je, da so leta 1964 med prvimi pričeli z izgraditvijo objekta valjarne, z urejevanjem zemljišča, nasipavanjem terena.

Osnovni tehnološki projekt valjarne so izdelali sami, na podlagi različnih inozemskih ponudb. Leta 1962 so se tesneje povezali s poljskimi dobavitelji. Inženirji biroja za metalurgijo BIPROHUT iz Gliwic so izdelali koncept sedanje valjarne, ki so ga z manjšimi spremembami osvojili in podpisali pogodbo za dobavo potrebne opreme s podjetjem CENTROZAP iz Katowic. Uvožena oprema je bila dobavljena v letih 1965 in 1966, zaradi zakasnelih gradbenih del pa so lahko z montažo pričeli šele leta 1968. Gradbeno zasnovano in obliko valjarne je izdelal dipl. ing. Josip Didek pri Slovenijaprojektu v Ljubljani, statika in projekt jeklene konstrukcije sta delo dipl. ing. Karla Dolenca (Metalna Maribor). Vsa gradbena dela za halo in opremo je izvajalo gradbeno podjetje Ingrad iz Celja. Zaradi izredno neugodnega terena z majhno nosilnostjo je bilo treba vse temelje za halo izvesti na pilotih po belgijski metodi franki — pilotiranja. Vsak temelj stebra hale je oprt na 6 do 12 pilotih debelosti 40 cm in dolžine do 10 metrov. Vse temelje naprav pa so izvajali v vodotesni izvedbi, saj je največja globina do 10 m (jama za škajo in oljna jama). Jekleno konstrukcijo je izdelala in montirala Metalna Maribor, oblogo fasad in strehe z Durisol ploščami je izvedlo podjetje Komgrap iz Beograda, hidroizolacijo pa Izolater iz Zagreba. Opremo je izdelalo po projektih Biprohut podjetje Huta Zigmunt (mehanski del,

Strojna tovarna iz Trbovelj, montažo pa je izvršila mehanična delavnica naše železarne, ki je napravila oziroma izdelala nešteto manjših naprav, ki jih prvotno ni bilo možno predvideti. Žerjave sta izdelala Litostroj (3) in Metalna (2). Pri graditvi pa je sodelovalo še nešteto manjših podjetij, ki so prav tako doprinesla k uspešnemu zaključku del. Celotni nadzor nad izvajanjem posameznih del je opravljala Uprava osnovnih sredstev s svojimi strokovnimi službami.

Da si lažje predstavimo obseg del, ki so bila opravljena, si pogledimo glavne podatke o novi valjarni:

Dolžina hale 410 m, širina 15 m + 30 m + 30 m = 75 m, površina zgrajenega objekta 28.260 m², višina žerjavnih prog + 8,5 m, nosilnost žerjavnih prog 25 t (25 t/10 t), višina strehe 15 m, največja višina 20 m, teža jeklene konstrukcije hale 2.703 t.

GLAVNI DIREKTOR

TUGOMER VOGA

JE MED DRUGIM POVEDAL:

Za kolektiv Štorske železarne, združene v slovenskih železarnah, 20. julij ne pomeni samo občinski praznik občine Celje, temveč pomeni pomembno delovno zmago ob svečani otvoritvi obrata nove valjarne. Lahko bi dejal, da je to praznik naših valjarjev.

Po osvoboditvi se je železarna postopoma širila in modernizirala. V povojnem obdobju je bila proizvodnja povečana več kot 5-krat po fizičnem obsegu. V tem času so bili zgrajeni popolnoma novi obrati — elektroplavž z aglomeracijo, obdelovalnica valjev, rekonstruirana je bila livarna.

Vsaka investicija tehnične in tehnološke izboljšave je v znatni meri povečala tudi kvaliteto rast proizvodnje.

lahko kar najbolj precizno vključili v to tehnološko in gradbeno-arhitektonsko zaključeno celoto. Celoten projekt industrijskega urbanizma kompleksa Železarne Štore je izdelal SLOVENIJAPROJEKT oziroma glavni projektant dipl. ing. DIDEK Jože s sodelavci podjetja.

Dolžina hale meri 410 m, širina posamezne ladje 30 m in širina aneksa 15 m. Skupna površina objekta znaša 28.260 m² in je razdeljena na

— skladišče vložka	6.480 m ²
— tehnološki del valjarne	15.120 m ²
— adjustažni del	2.880 m ²
— tehnološki aneks	2.160 m ²
— sanitarni aneks	1.620 m ²

Teža jeklene konstrukcije 2.703 tone ali 100 kg po m² pri 1.200 din za m².

POMEMBNA PRIDOBITEV

(Nadaljevanje z 2. strani)

Vsem projektantom in izvajalcem se za uspešno in dobro opravljeno delo v imenu delovnega kolektiva najlepše zahvaljujem.

Pri doseženi polni kapaciteti 100.000 ton, bo znašala realizacija valjarne upoštevajoč sedanje cene 320 milijonov din. Če celotnim investicijskim stroškom pristojejo še stroške, ki odpadejo na vgrajeno energetiko, potem nam vsak naloženi dinar da 2,5 din realizacije.

V obratu je zaposlenih v triizmenskem delu 127 ljudi, kar daje pri polni kapaciteti produktivnost dela 66 ton valjanih izdelkov na zaposlenega na mesec.

Trenutno se v letošnjem letu borimo s težavami pri oskrbi z gredicami tako rokovno kot v kvaliteten oziru. Boljši časi bodo nastopili v prihodnjem letu, ko bo že obratovala novozgrajena elektrotopilnica z napravo za neprekinjeno ulivanje gredic. Z izgradnjo tega objekta pa bo ta sklop tako tehnološko kakor gospodarno zaokrožen.

V letošnjem letu bomo zaključili dela še v obratu livarna I in obdelovalnici valjev in odlitkov. S tem je tudi sklenjeno delo našega rekonstrukcijskega in investicijskega programa, ki se je izvajalo po tem načrtu.

Novi tehnični in tehnološki pogoji dela, doseženi v sedanji izgradnji, dajejo šele kolektivu širše možnosti vključevanja na domače in tuja tržišča, kakor tudi možnost preusmeritve proizvodnega programa v višjo stopnjo predelave oziroma finalizacije.

Takšna poslovna orientacija poleg razumnega strokovnega, produktivnega dela je materialna osnova za pokrivanje naših obveznosti za nadaljnji razvoj in socialno varnost.

Danes naši valjarji kakor celotni kolektiv sprejemamo to obveznost.

Valjarjem pa še posebej želimo veliko proizvodnih in poslovnih uspehov v nadaljnjem rednem obratovanju.

Srečno!

IZVAJANJA PREDSEDNIKA OBC. SKUPŠČINE

Letošnji praznik občine Celje, 20. julij, praznujemo v Štorah prav z namenom, da z vami proslavimo za vaš kolektiv kot tudi za našo širšo delovno skupnost, pomembno zmago in uspeh.

Dograditev nove valjarne, v kateri se danes nahajamo, pomeni največji uspeh in objekt v sklopu rekonstrukcije in izgraditve Železarne Štore, ki ne pomeni samo veliko novo proizvodno kapaciteto do 120.000 ton različnih kvalitetnih jekel specialnih profilov, temveč daje predvsem velike možnosti nadaljnjemu razvoju podjetja v smeri finalizacije in specializacije proizvodnje.

Ta objekt ste gradili dolgo let, vse od leta 1963 s težavami in problemi, ki so spremljali gospodarsko reformo, stabilizacije, inflacije in devalvacije v tem obdobju, na način kakor se investicije naj ne bi izvajale (z vmesnimi prekinitvami in z ustanavljanjem del). Vendar pa je vztrajnost in pravilna usmeritev pro-

grama razvoja Železarne Štore rodila sadove.

Nova valjarna daje Železarni Štore že v tej kapaciteti, predvsem pa še v novih dopoljenih programih, prve pogoje in možnosti, da se podjetje pojavlja kot eden najmočnejših nosilcev razvoja v naši občini, kot nosilec železarske proizvodnje v povezavi s kovinsko-predelovalno industrijo pomemben tudi za širše področje. Pomemben še zlasti zato, ker obrat nove valjarne ne predstavlja samo enega izoliranega proizvajalca določenih artiklov, ampak v kompleksni povezavi s sosedno livarno in še posebej z obratom strojne obdelave zaokroženo celoto železarske industrije na višji stopnji predelave.

Žal pa je danes, trenutno, nova valjarna še obrat, ki ni oskrbljen z lastno surovinsko bazo. Nova jeklarne z elektroobložno pečjo, se v pospešenem tempu gradi v podaljškju tega objekta, bo šele pomenila povezavo dveh tehnologij z najsodobnejšim tehnološkim procesom od proizvodnje surovega jekla, preko kontinuiranega litja do neposrednega valjanja po ogrevanju v valjarniških ogrevalnih pečeh. Po dograditvi tega obrata bo dejansko predstavljal sklop jeklarne—valjarne, ne samo sodobno tehnološko celoto s čim nižjimi proizvodnimi stroški, pač pa predvsem izredno elastičen obrat za hitre možne spremembe delovnega programa skladno z zahtevami trga. Izgraditev jeklarne je v zakasnitvi tudi zaradi pomislekov pri gradnji takšnega objekta v določenih strokovnih krogih izven podjetja, vendar menim, da je potrebno dati vodstvu podjetja in samoupravnim organom pri njihovih odločitvah za perspektivni razvoj vse priznanje, ker je danes pokazala praksa in problem preskrbe s surovim jeklom, da je bila takratna odločitev povsem na mestu.

Po dokončani izgradnji Železarne Štore po sedanjem dolgotrajnem programu rekonstrukcije in izgradnje podjetja ter po nadaljnjih izpopolnitvah in dopolnitvah tehnologije, delovnih procesov ter zlasti uvedbi novih finalnih proizvodov, bo Železarna Štore zaokrožena železarna malega tipa z relativno majhno kapaciteto, vendar s takšno usmeritvijo, ki lahko daje tudi zelo rentabilne proizvodne in poslovne rezultate, bistveno različne od tistih masovnih železarn v integralnem ciklusu železarske proizvodnje z več milijonskimi kapacitetami, za katere se sicer smatra, da so edinole smiselne in rentabilne.

Zato mislim, da je naša skupna želja, da se program dokončne modernizacije podjetja čimprej uresniči za dobrobit tako delovnih ljudi v samem kolektivu železarne Štore, naše občine, kot širše družbene skupnosti.

Za ta delovni uspeh naše čestitke in priznanja v imenu skupščine občine Celje, družbenopolitičnih organizacij in občanov naše občine delovnemu kolektivu Železarne Štore, vsem izvajalcem in projektantom, ki so pri izgradnji nove valjarne sodelovali, še posebej pa čestitke delovni enoti valjarne z željo, da bi proizvodnja tekla s čim manjšimi zastoji.

Generalni direktor ZPSŽ, Gregor Klančnik je po pozdravnih besedah nadaljeval:

Nova valjarna v Štorah pomeni za slovensko in celotno jugoslovansko gospodarstvo, ki je na področju jekla deficitarno, veliko pridobitev. Potem, ko bo zgrajen še njen prednji del s talilniškimi pečmi in napravo za vlivanje gredic bo njena zmogljivost blizu 150.000 ton paličastega jekla letno. Že čez dobro eno leto bo možno proizvajati valjane izdelke na ravni letne proizvodnje okrog 100.000 ton, z nabavo dodatne ta-

lilniške peči v prihodnosti pa se bo proizvodnja skokovito povišala.

Za vašo valjarno je sedaj slovensko gospodarstvo bogatejše, saj bodo njeni izdelki pomenili pomemben prispevek razvoju predelovalne industrije in gradbeništva.

Pred stoletjem nastala železarna, je z izgradnjo Novih Štor dosegla pravo novo rojstvo.

Ta nova tovarna ima svoj železni in svoj jekleni del. Vsebuje sodobno nodularno in sivo livarno, veliko mehansko obdelovalnico, valjarno s talilnico in energetske obrate. To je materialna osnova, ki postaja velik in donosni industrijski kapital, vaš ponos ter kruh sedanje in naslednje generacije.

Nove Štore so vaš pomembni delež pri jačanju slovenskega železarstva.

Med tem, ko se je proizvodnja jekla na slovenskem kljub svoji veliki tradiciji pred štirimi leti zvijala v težki krizi smo sedaj najmočnejša, ekonomska trdna in poslovno vpliva proizvodna tvorba. Nekateri so nam že prerokovali konec in le velikemu številu zaposlenih se moramo zahvaliti, da ni bilo javno rečeno, naj končno umre, ostanek preteklosti in slovensko breme sedanosti.

Postali naj bi narod trgovcev in prekupčevalcev. Nosilci takšnih zablod so hitro spoznali, da noben narod pa tudi slovenski ne, če tudi je geografsko ugodno predisponiran za trgovanje brez stvarjanja vrdnosti ne more ob-

stati. Postal je tudi jasno, da je jeklo še vedno termometer gospodarske moči in pogoj celotne družbene reprodukcije. Mi smo pri tem odigrali svojo vlogo.

Pred tremi leti smo spoznali, da je združitev edina rešitev slovenskega železarstva. Če tudi organizacijsko še slabi smo ob vzajemni in medsebojno samoupravno vsklajevani proizvodno poslovni politiki v tem kratkem času dosegli preobrat.

Od leta 1968 do lanskega leta smo proizvodnjo jekla povečali od 565.000 t na 670.000 ton ali za 19% blagovno proizvodnjo od 464.000 t na 565.000 ton ali za 21% realizacijo od 1.018 milj. din na 2.069 milj. din ali 102%.

Število zaposlenih je ob tem padlo na 11.694 ali za 2%. Še večji uspeh je bil dosežen v dohodku ob tem, da so osebni dohodki na zaposlenega porasli na 1.655 din mesečno ali za 57% in amortizacija na 148 milj. din ali za 75%, smo od 68 milj. din poslovne izgube leta 1968 leta 1971 imeli 140 milj. dobička.

Tudi letos gre naša rast proizvodnje dalje.

V prvem polletju smo proti istemu obdobju lani napredovali v surovem jeklu, izdelanega je bilo 342.888 t, za 1% blagovni proizvodnji, ki smo jo dosegli 301.526 t, za 9% v realizaciji, dosegli smo 1.163.444 din, za 17%.

Ker se je ob tem število povprečno zaposlenih pomaknilo le za 1% na 11.721 delavcev je povečanje produktivnosti očitno.

Tudi vi samoupravljalci združenega dela železarne Štore ste pri tem dali svoj prispevek. Če tudi je pri vas zaradi zapoznelega in vestiranja večjo rast pričakovati v prihodnosti, ste blagovno proizvodnjo od 1968 do 1971 leta povečali od 68.084 t na 96.306 t ali za 41%. Med tem ko ste leto 1968 sklenili s 3,8 milijonov din poslovne izgube, ste lani zbrali skoraj 17 milijonov din dobička.

Tudi letos vam gre proizvodnja dobro.

Blagovne proizvodnje ste v prvem polletju dosegli 64.062 t kar je celih 39% več kot v istem obdobju lani, v realizaciji ste napredovali še več. Dosegli ste jo 180.802 milj. din ali 42% več.

Uspehi kažejo, da smo po preboleli krizi postali močnejši, pomembnejši in vplivnejši. Imamo začrtan tudi svoj usklajeni koncept razvoja, ki predvideva mesto in vlogo slovenskega železarstva v prihodnjih desetletjih.

Zavedamo se pogojev s katerimi razpolagamo, zato naš program predvideva postopni prehod na izključne proizvajalce elektrojekla. Med tem, ko bo v predvideni proizvodnji 800.000 ton surovega jekla leta 1975 še prisotno SM jeklo, pa za leto 1985 naš koncept na en milijon ton surovega jekla ne predvideva več lastne proizvodnje gradliva, kot tekočega vložka. **To pomeni, da naše integralne ambicije posegajo preko slovenskih meja.** V poslovno tehničnem povezovanju z železarnami v drugih republikah za oskrbovanje s polizdelki, proizvedenimi na sodobnih produktivnih napravah, vidimo izhod za valjarski vložek navadnih kvalitet. Naše talilnice pa bodo predispinirane le za proizvodnjo kvalitetnih in žlahtnih vrst jekla.

(Dalje na 4. strani)

POMEMBNA PRIDOBITEV

(Nadaljevanje s 3. strani)

Ena od osnovnih in najpomembnejših nalog vodstva združenega podjetja je neprestana skrb za prilagojevanje proizvodnje in porabe jekla na Slovenskem.

Vemo, da sedaj močno razvita predelovalna industrija in gradbeništvo iz naših železarn pokriva le okrog 40 % svojih potreb, mi pa ob tem oskrbujemo oddaljene kupce v državi in inozemstvu in jim plasiramo skoro polovico naše proizvodnje.

Bližina porabnika je velika prednost proizvajalca reproduktivskega materiala in tudi jekla, zato moramo z obojestranskim prilagojevanjem in strukturalno ureditvijo doseči znatno večji delež železarn Jesenice, Ravne in Štor pri oskrbovanju bližnjih porabnikov kovinsko predelovalne in elektro industrije.

Osnutek družbenega načrta razvoja SR Slovenije do leta 1975, ki je že predmet javne razprave, take premike že upošteva. On že daje jeklarstvu poseben poudarek s predvideno odstopitvijo državnega kapitala, ki smo ga po 47. natečaju JIB dobili v obliki kredita, pa nam odpira možnost take lastne udeležbe, da bo razvoj železarstva v prihodnjem, srednjem in dolgoročnem obdobju zagotovljen.

Štore so v tem razvojnem konceptu udeležene tako na področju proizvodnje in predelave jekla kot na področju proizvodnje in predelave sive in nodularne litine.

Velik zalogaj investicijskih naložb v stroje v zadnjih letih vašo delovno skupnost sili k taki poslovni politiki, ki bo pomenila progresivno rast dohodka, zboljšanje dohodkov in pridobivanje materialne osnove za nov korak naprej v prihodnosti. To pomeni:

— najprej zaključiti investicijska dela po dosedanjem programu,

— osvojitve tehnologije in optimalno koriščenje novo pridobljenih proizvodnih zmogljivosti,

— postopno odpravljanje ozkih grl in drobno dopolnjevanje sredstev za delo.

Le s tako strategijo utrjevanja na osvojenih položajih, bomo vodili zdravo poslovno politiko, ki bo dala zadovoljstvo sedanji generaciji in ustvarila pogoje za novo rast, namenjeno novim generacijam.

Na koncu vam ob želji in prepričanju, da bo prevladal duh vzajemnosti in zdravega samoupravnega združevanja k vašemu delovnemu uspehu iskreno čestitamo in vam ob vašem prazniku zaželim vse najboljše.

Za njim je zborovalce pozdravil še direktor izvoznouvoznega sektorja Združenja rudarstva, železarn in jeklarn gospod ing. Zygmunt Fraczev in izrazil veselje, da lahko prisostvuje svečani otvoritvi naše nove valjarne, ki je rezultat skupnih naporov poljskih in jugoslovanskih strokovnjakov in delavcev. Želeti je, da bi bilo takega sodelovanja čim več.

Na vprašanje kako so organizirali oziroma kako jim danes uspeva organizirati proizvodnjo v valjarni II, je obratovodja tov. Ferdo Haler odgovoril:

Valjarstvo na Slovenskem ima že določeno tradicijo, s katero se tudi mi štorski valjarji lahko ponašamo. Razvili smo se iz pudlarjev v današnjega valjarja, ki je kos tudi najbolj zahtevni tehnologiji na sodobnih napravah v valjarni II.

Z organizacijo dela na pripravah za spuščanje v pogon valjarne II smo začeli že 2. 3. 1970, ko je prišla v valjarno II prva skupina z nalogo, da se seznanijo z opremo, jo valjarsko usposobi za obratovanje ter se pripravlja za spuščanje v pogon različnih naprav.

Prvo skupino smo sestavljali: Haler Ferdo kot vodja skupine, tov. Kumpolšek Franc kot predvaljar, tov. Plauštajner Anton kot predvaljar, tov. Flis Vlado kot pripravnik za predvaljarja in tov. Romih Jože kot ključavničar.

Ob našem prihodu je imel objekt valjarna II še nepopolno sliko, saj so gradbeniki za nekatere objekte šele gradili temelje. V tem času nismo držali križem rok, ampak smo pregledovali valjarsko armaturo, se spoznavali s stroji in napravami ter odpravljali razne napake, ki nastanejo bodisi pri projektiranju, pri izdelavi ali pri montaži. Že ob samem začetku smo imeli nešteto izboljševalnih predlogov, ki so jih nadzorni organi upoštevali in se danes kažejo kot pravilno ocenjene.

V maju so se nam pričeli pridruževati še ostali, tako da smo v avgustu leta 1970 pričeli s hladnimi preizkušnjami. Obenem, ko smo valjarsko pripravljali proge za obratovanje, smo se intenzivno učili in pripravljali za prihodnje naloge. V času hladnega poizkusnega valjanja smo bili nekateri valjarji in vzdrževalci 14 dni na praksi v valjarni Železarne Ravne na Koroškem. V septembru istega leta nas je bilo v valjarni že 30 valjarjev, kar je zadostovalo za eno izmeno. Tako pripravljani smo dne 24. novembra ob 10. uri poizkusili vroče valjanje na progi Ø 550 mm. S poizkusnim valjanjem smo pričeli dimenzijo Ø 45 mm. Poizkusno valjanje je v celoti uspelo in tako je bilo že prvič nagrajeno naporeno delo graditeljev in izvajalcev raznih montažnih in inštalacijskih del ter delo nas valjarjev.

Po 24. novembru, dnevu, ki pomeni prelomnico v valjarstvu Železarne Štore, smo želi valjarji, graditelji in vzdrževalci uspeh za

uspehom. Po kratkem času obratovanja v eni izmeni smo organizirali obratovanje v dveh izmenah, v januarju letošnjega leta pa smo organizirali obratovanje v treh izmenah. Jedro pri sestavljanju izmen je bila izmena, ki smo jo oblikovali ob samem začetku.

Delo v valjarni II smo si že ob prvih začetkih organizirali tako, da smo si postavljali temelje na področju tehnologije, organizacije dela, v samoupravljanju in na ostalih področjih. Leto 1972 smo pričakali pripravljani, da smo lahko sprejeli zadolžitev po gospodarskem načrtu 53.000 ton valjanih izdelkov. Ob napornem in težkem delu ter pri pomanjkanju strokovnih kadrov smo si kljub temu uredili arhivo in dokumentacijo ter vse pomanjkljivosti, ki so se pojavljale, dokumentirali. Vse izboljšave in predelave smo predhodno obdelovali na risalnih deskah in šele nato pristopili k izdelavi. Ob tem moramo poudariti, da so pri spuščanju v pogon in pri preizkusnem valjanju bile izredno požrtvovalne elektro delavnica, energetski oddelek in mehanična delavnica. Konstrukcijski biro pa nam je bil vedno v pomoč pri reševanju

nizacijskih in drugih problemov, črpamo iz izkušenj valjarne I, ostalo pa premagujemo s smelostjo in energijo mladih.

Ob tej priložnosti moram poudariti nekaterim, ki niso podrobneje seznanjeni z organizacijo v metalurškem sklopu, da smo valjarji v Železarni Štore ostali eno, da pa smo se zaradi boljših delovnih rezultatov organizirali v obrate, kot so valjarna I, valjarna II, jeklovlek in kalibracijski biro. Skupno rešujemo probleme kadrov, kot so mladoletniki, strokovni kader in invalidi ter tisti člani naše delovne skupnosti, ki so se s svojim dolgoletnim delom izčrpali in so sposobni opravljati le še lažja fizična dela. Pri organiziranju obratov oziroma oddelka, smo imeli vedno pred očmi tiste, ki so bili ob vsakem času pripravljani žrtvovati čas in sebe za to, da bi bilo valjarjem in štorskim železarjem jutri boljše.

Danes, ko valjarji praznujemo, se mi postavlja vprašanje, ali lahko dobi delavec večjo nagrado od priznanja za svoje delo, od takega priznanja, ki je neizpodbitno, to je da proizvaja z družbenimi sredstvi in hkrati z njimi tudi upravlja.

Skrajna pazljivost ob dolgoletnih izkušnjah — dobra kakovost

tehničnih problemov in realizaciji različnih zamisli.

Po določenih uspehih, ki smo jih dosegli, smo čutili praznino v organizaciji na samoupravnem in političnem področju. Ker nismo bili v dislociranih Štorah II vedno o vsem pravočasno obveščeni, smo se samoupravno poskušali organizirati sami (v smislu statuta Železarne Štore). **Organizirali smo delovne skupine.** Na sestankih neposrednih proizvajalcev smo se dogovarjali za nadaljnje akcije v proizvodnji in sproti reševali razne probleme. Osnovni pogoji za obratovanje valjarne II so bili dani šele v maju 1972, ko smo dobili samoupravljalce vredne sanitarne prostore in jedilnico. Na teh sestankih smo se pogovarjali tudi o prekrških delovne discipline in jih vselej ugodno rešili.

Danes menimo, da smo organizirani v toliki meri, da smo kos tudi najbolj zahtevnim nalogam in težavam, ki jih pa ni malo. Izkušnje, ki jih potrebujemo pri reševanju raznih tehnoloških, orga-

Ven, v naravo!

V torek, 4. julija so se pred šamotarno ob 8. uri zbrale skupine železarjev in njih družinskih članov, da bi se na povabilo komisije za rekreacijo pri osnovni organizaciji sindikata podale peš na Svetino. Ladi Kaluža in njegovi tovariši so pripeli udeležencem tega pohoda TRIM značke in pohod je pričel. Skozi Bojanski potok pa skozi Laško vas so odričili vedrih obrazov v lepo naravo, ležerno, v prijetnem pogovoru o gobah, vremenu in razdrli vmes smešne in domiselne, tako da je bilo res lepo, kratkočasno in nič naporno. Kmalu po 9. uri so prve skupine že prišle do železarskega doma na Svetini. Vse bolj živahno je postajalo, razigrani izletniki so se končno zbrali in pričel je — po kratkem počitku in okrepitevi — tekmovalni del, toda vse na zabaven način.

(Dalje na 11. strani)

DELOVNA KONFERENCA OSNOVNE ORGANIZACIJE ZK ŽELEZARNE

V četrtek 6. julija popoldne so na delovni konferenci osnovne organizacije Zveze komunistov železarne v kulturnem domu v Štorah sprejeli v Zvezo komunistov 5 novih članov iz metalurškega sklopa. To so neposredni proizvajalci, ki izhajajo iz delavskih družin, in so si z vestnim delom pridobili zaupanje pri sodelavcih ter so se v delovnih skupinah že pričeli vključevati v samoupravljanje kakor tudi v ostala družbeno-politična dogajanja.

Nato je glavni direktor podjetja tov. Tugomer Voga poročal o GO-SPODARJENJU V PRVEM POLLETJU IN PERSPEKTIVAH v nadaljnjem poslovanju. Najprej je osvetlil sedanji gospodarski položaj z vidika sprejetih smernic družbenoekonomske politike za leto 1972 v SR Sloveniji. Naštel je najvažnejše ukrepe, ki so v reševanju, tako liberalizacijo cen, omejevanje inflacijskih stroškov, umiritev vseh oblik porabe, likvidnost gospodarstva, krepitev samoupravljanja v delovnih organizacijah, torej ukrepe, ki bodo ob doslednem iz-

din smo dosegli v prvem polletju 187.148 tisoč din ali 46.23 %.

— Od planiranega izvoza 3.666.005 dolarjev je doseženo 1.389.805 ali 38 %, kar pomeni, da v dinamiki zaostajamo za 12 %.

— Uvoz letnega plana v višini 3.170.441 dolarjev smo realizirali s 1.854.732 dolarjev ali 58.5 %.

Vi veste, da smo v gospodarskem načrtu sprejeli obvezo, da uvoz krijemo z izvozom + 15 %.

— Prodajne cene so bile dosežene v odnosu na povprečno planirano ceno 3.035 z 2.833 ali 93.3+. Tu najdemo tudi glavni razlog, da v prvem polletju nismo zaradi ob-

— Tehnološka disciplina: v gospodarskem načrtu ali pa kot že sedaj to imenujemo — v metodi spremljanja direktnih stroškov — direktne variabilne stroške, kjer predstavljajo izpleni izredno pomembno stroškovno postavko, lahko iz rezultatov petmesečnega poslovanja ugotovimo, da na tem področju nismo preveč uspešni in beležimo povečanje stroškov zaradi nepridrževanja planskih izplenov, v višini 3.827.569 din.

Prav tako smo v stroških vzdrževanja prekoračili v petmesečnem obdobju planske zadolžitve za 1.810 in prekoračili tudi investicijsko vzdrževanje za 840.000 din.

Vse te prekoračitve nas opozarjajo na slabo izpolnjevanje tehnološke discipline in da še nismo izostrili odnosa v pogledu uporabe sredstev, katero moramo nujno spraviti v okvir plansko začrtanih stroškov. Razumljivo je, da na taka nihanja moramo biti občutljivi in moramo z ustreznimi ukrepi preprečevati vso prekomerno porabo surovin in polizdelkov, z boljšimi tehnološkimi rešitvami skušati doseči določene prihranke, z vestnim ravnanjem zaupanih nam osnovnih sredstev pa lahko bistveno zmanjšujemo tudi stroške vzdrževanja.

Podzeti ukrepi v likvidnostnem načrtu od 1. junija 1972 delujejo prav v tem smislu zaostritve in preganjanja vseh negativnih pojavnih oblik.

V petih mesecih smo ustvarili pozitivni rezultat iz proizvodnje v višini 1.144 dinarjev (000), toda po izplačilu bremen na račun sklada skupne porabe in po poravnavi izrednih dohodkov in izdatkov smo praktično z našim delom in realizacijo pokrili vse stroške brez ostanka. Sprejeti ukrepi v mesecu maju in juniju nakazujejo izboljšanje situacije, saj je bil v mesecu maju ostvarjen pozitiven rezultat po pokritju vseh stroškov v višini 50 milj. Boljši rezultat se ob realizaciji meseca junija v višini 35.400.000 din pričakuje.

Stanje likvidnosti:

Po izvedeni večstranski kompenzaciji je naše podjetje bilo blokirano za več kot 42 milij. din. Sedanje stanje blokade znaša 29 milij. Podjetje ima izdelan likvidnostni načrt, kjer se mesečno predvideva kvota, koliko se sme potrošiti za nabavo materiala, transport, uvoz, nadalje obstoja posebna obveznost in zadolžitev komercialnega sektorja za priliv tekočih likvidnih sredstev, konkretno za mesec julij 1 milijarda din, nadalje zmanjševanje upniškega in dolžniškega odnosa.

V samem podjetju se bodo postopoma ustavljal vsa režijska dela in se podredila v okvir razpoložljivih stroškov. Posamezni obrati lahko trošijo sredstva za vzdrževanje le v mejah postavljenih normativov.

Delež reklamacij v eksterni realizaciji ne sme prekoračiti 0,8 %, v petih mesecih je doseženo 74 %. Prav posebno zadolžitev je sprejel tehnični sektor, da v pogledu izplenov, izmečkov, odpadkov, kjer nastopajo znatna odstopanja, ugotovi neposredno z odgovornimi v sami proizvodnji tehnološko disciplino.

V podjetju je postavljen team, ki tedensko preverja stanje realizacije likvidnostnega načrta, da preusmerja blago finančno spo-

sobnim kupcem in da ustavlja dobave blaga vsem, ki dolgujejo nad 90 dni.

V zvezi s temi ukrepi mora skrbeti tudi za prilagajanje proizvodnje.

V sanacijskem načrtu predvidevamo še letos aktiviranje nedovršenih investicij v vrednosti 26.438.000 din, nadalje znižanje zaloga materiala od 47.314 na 36.000 ter terjatev kupcev kljub višjim realizacijam na 75.000 tisoč din.

Do 30. 6. 1972, torej prvo polletje, moramo zaključiti s pozitivnim ostankom dohodka.

Ne glede na to, da se je zakonski ukrep podaljšal do 1. I. 1973 za vsa podjetja, ki niso likvidna in se ne bodo uporabile sankcije 90 % izplačila osebnih dohodkov na lanskeletni osnovi, ker bi konkretno pri nas predstavljalo zmanjšanje 45 din mesečno, **nas to ne obvezuje vseh prizadevanj, da se do 1. novembra spravimo v likvidnostno stanje.**

Kot je znano, so v mesecu juniju nastale znatne spremembe pri urejanju cen tako električne energije, prevoznih stroškov, deloma uslug, popravljene pa so tudi cene izdelkov 114 panoge in tistim izdelkom 117 panoge, katere prodajamo znotraj Združenje jugoslovanskih železarn nas obvezuje, da pripravimo rebalans plana tako povečanih stroškov na eni, kakor tudi povečanih cen našim izdelkom na drugi strani. Rebalans plana pripraviti do konca julija, nakar ga je po organih upravljanja potrebno dokončno sprejeti tako, da dobimo nove obveznosti iz naslova rebalansiranega plana od 1. julija letošnjega leta.

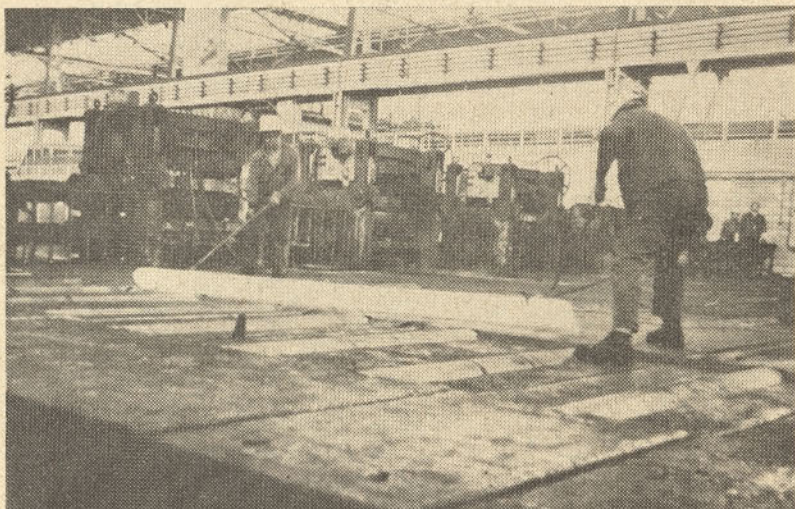
V zaključni oceni ne moremo prezreti in dati priznanje vsem tistim, ki so v napornem delu pomagali ostvarjati rezultate takšne, kot smo jih pač lahko dosegli. Letošnje leto je sigurno za naše podjetje leto težke preizkušnje, saj se moramo neprestano boriti za kvaliteten vložek v valjarni II ob istočasnem osvajanju proizvodnje.

Prav tako še dokončujemo dela na rekonstrukciji livarne I in pa mehanske obdelave, elektrojeklarni in energetiki. Prepričani smo, da bomo z lastno jeklarsko surovinsko bazo oziroma z lastnimi gredicami dosegali boljše ekonomske rezultate v naslednjem letu. V ilustracijo samo toliko, da nabavljene gredice dosegajo skoraj 94 % prodajne cene valjanih proizvodov.

V kolikor bomo dosledno izvajali zadolžitve rebalansiranega plana v drugem polletju tako glede tehnološke discipline, kakor je prevzelo tehnično vodstvo polno odgovornost, nadalje za izvajanje komercialne politike, da bomo v drugem polletju dosegli planirano povprečno prodajno ceno ali celo presegle, kakor je komercialna služba že napravila načrt, kar že operativni plan v mesecu juliju takšno usmeritev potrjuje, če bomo na področju finančne porabe ustvarili tako disciplino, da bomo spoštovali zadane okvire po gospodarskem načrtu, potem nas ni treba skrbeti za ekonomično poslovanje v letošnjem letu.

Posebno pozornost pa je potrebno posvetiti varstvu pri delu, saj se nam to izredno poslabšuje in smo zabeležili v prvem pol-

(Dalje na 6. strani)

Previdno, strokovno, ob hudi vročini — pa vendar učinkovito ...

vajanju krepili vpliv naprednih sil ne samo na stabilizacijo, temveč tudi na uveljavljanje samoupravnih organov ter njihov nadaljnji razvoj v duhu sprejetih ustavnih dopolnil. Pri vsem tem pa je upoštevati odgovornost do družbene lastnine in spoštovanje tržnih zakonitosti samoupravnega družbenega sistema. Omenil je, da je tudi naše podjetje — vključeno v notni gospodarski prostor države — delilo vse dobro in slabo, kar se je v tem obdobju in v gospodarskem življenju dogajalo. Razumljivo je, da moramo vsa svoja prizadevanja usmeriti v realizacijo gospodarskega načrta tako v materialnem, kot v socialnem pogledu, kakor tudi na stalno razvijanje samoupravnih odnosov. Nadaljeval je: Če sprejete zadolžitve in njihovo uresničitev primerjamo s pretečenim petmesečnim obdobjem, nekatere podatke pa celo za polletje, potem naša prizadevanja po glavnih zadolžitvah gospodarskega načrta izgledajo tako-le:

— fizični obseg proizvodnje:

po gospodarskem načrtu smo sprejeli obvezo realizirati proizvodnjo v višini 206.330 ton, dosegli pa smo v 6 mesecih 100.988 ton ali 49 %. Od tega sklop 114 panoge 85.932 ton ali 49.7 %, 117 sklop 13.792 ton ali 45.5 %, MO/117 1.204 tone ali 40.1 %.

— Od skupne realizacije v višini letnega načrta 404.846 tisoč

aktivnih težav predvsem zaradi težav z oskrbo v kvalitetnim vložkom v valjarni II dosegli planirano prodajno ceno 100, temveč samo 93.3.

— Poslovni stroški, katere smo planirali v višini 302.277, so doseženi v prvih petih mesecih 123.594 ali 40.9 %.

— Delovna sila oziroma zaposlitev — po gospodarskem načrtu imamo planiranih skupno 2.405 zaposlenih, realizirano pa je bilo v prvih 5 mesecih 2.365 ali 98.33 %.

— Nadur smo v tem obdobju izvršili 67.408 ali 3.38 % od izvršenih efektivnih ur. Nadure predstavljajo 85 stalno zaposlenih ljudi. Če upoštevamo izvršene nadure in preračunamo to na število ljudi, potem bi znašali vsi zaposleni 2.490 ali 1.87 % nad planom.

— Osebne dohodke smo planirali s 1.800 din, dosegli pa smo 1.820 din ali 100.1 %.

— Zaloge: s stalnim prizadevanjem nam je uspelo zaloge zmanjšati pri osnovnih surovinah, medtem ko še nismo v celoti uspeli znižati zaloge polizdelkov, medtem ko gotova proizvodnja ne predstavlja večjih težav v zalogah.

Pri nedokončani proizvodnji vežemo obratna sredstva 23 dni, pri dokončani proizvodnji pa 2 dni. Bistveno se je tudi popravila vezava dni upnikov in dolžnikov, saj je vezava pri dolžnikih 59, pri upnikih pa 38 dni.

DELOVNA KONFERENCA OSNOVNE ORGANIZACIJE ZK ŽELEZARNE

(Nadaljevanje s 5. strani)

letju kar 150 nezdov pri delu. Pri tem je ugotovljeno, da nastopajo kot nezdovniki največ novinci do dveh let zaposlitve, kar 78 %. Vzroke za tako veliko število novincev med poškodovanimi gre pripisati predvsem pomanjkljivemu uvajanju na neposrednem delovnem mestu ter nezadostnem nadzoru na delovnem mestu, nadalje pomanjkanju delovnih oziroma poklicnih izkušenj ter prečenjanju nevarnosti.

V pogledu samega programa investicijske izgradnje bi podal naslednjo informacijo:

V livarni I se dokončujejo dela na rekonstrukciji, kjer bo pričela v avgustu obratovati priprava peska, prav tako bo v avgustu usposobljen novi 20 tonski žerjav v stranski hali. Potrebno je še usposobiti 10 tonski žerjav v stranski hali in urediti šaržirne bunkerje z dozirnno tehtnico za frekvenčno peč. V teku so še elektrifikacijska dela na zunanji žerjavni progi.

V obdelovalnici valjev so za betonirani vsi temelji strojev tako za nove, kakor stare Waldrichove stroje. Vse napore usmeriti v to, da se bo pričelo z montažo 5 strožnic. Rok za dokončanje montaže teh strojev je za mehanski del 5. 8., za električni del ap do 20. avgusta.

S pripravo vzdrževanja je dogovorjeno, da bodo do konca leta 1972 prestavljeni vsi stroji iz obdelovalnice I, kakor tudi iz obdelovalnice v valjarni II.

Jeklarna II — tu imamo močno kasnitev največ z gradbenimi deli tako na sami hali, kakor na temeljih naprav. Kasnitev sta povzročili gradbeni podjetji Mostogradnja in Ingrad zaradi pomanjkanja materiala - cimenta. Predvideno je bilo, da bodo gradbena dela končana do konca junija, zdaj računamo do 15. 8., z montažnimi deli na elektroobložni peči bi pričeli s 5. 7., prav tako z montažo konti naprave 1. avgusta 1972. Vsa montažna dela v jeklarni bodo končana do novembra 1972.

Pred puščanjem jeklarne v obratovanje pa je potrebno urediti še ustrezno energetiko, predvsem instalacijo hladilne vode. Tudi ta dela so v teku. Vsa dela morajo biti po pogodbenih rokih končana do septembra.

Realno gledano je možno vsa dela na objektu jeklarne dokončati do konca tl. in pričeti z obratovanjem.

Po sklepu ekonomsko-poslovnega odbora morajo vsi odgovorni šefi skupov oziroma obratovodje obvezno enkrat mesečno na delovnem sestanku obdelati I. in II. informacijo o tekočem poslovanju kakor tudi analizirati rezultate o tako imenovani kontroli rentabilnosti ter podvzemati neposredne ukrepe oz. odklanjanje neskladij od gospodarskega načrta. Vse svoje sodelavce v sklopu in obratih pa je neposredno na najbolj razumljiv način informirati o rezultatih dela za prekli mesec. S tako široko zasnovo dela in neposrednega informiranja bomo najlažje vključili celoten kolektiv v skupna prizadevanja za doseganje boljših rezultatov v drugem polletju.

Za njim je predsednik osnovne sindikalne organizacije železarne mgr. kemije Alojz Šturbej opjasil, kaj je Temeljna organizacija združenega dela, opozoril na nekatere dileme, ki se pojavljajo v okviru upravljanja z dohodkom na nivoju TOZD. Dosedanja organizacija podjetja je zagotavljala enotnost, osrednji element je bil interes podjetja. Za oblikovanje vsebine interesa pa je bil pristojen delavski svet podjetja. Nekateri morda mislijo, da pri ustanavljanju temeljnih organizacij združenega dela trpi notranja enotnost podjetja, vendar je ta enotnost podjetja zagotovljena na drug način, pojavi se skupen interes TOZD v okviru podjetja. Oblikuje se s samoupravnim sporazumevanjem med TOZD in predstavlja nekaj več kot interes podjetja.

V razpravi so se dotaknili odvajanja članarine, reorganizacije komerciale in kadrovskega sektorja, točkovanja administrativno-upravnih delavcev in neposrednih proizvajalcev, ustanavljanja TOZD v slovenskih železarnah. Pri slednjem se je pokazalo, da je to zelo zapletena zadeva, ki zahteva previdno, premišljeno delo, ki ga bodo mogoče olajšala dodatna ustavna dopolnila. Predsednik komisije za pripravo ustanavljanja TOZD, dipl. ing. Janez Barborič je pojasnil, da so priprave v teku, vendar čaka vse, ki na tem delajo, še veliko dela. Naše podjetje je treba organizacijsko do konca urediti. Predlaga konferenci, da sprejme naslednja stališča:

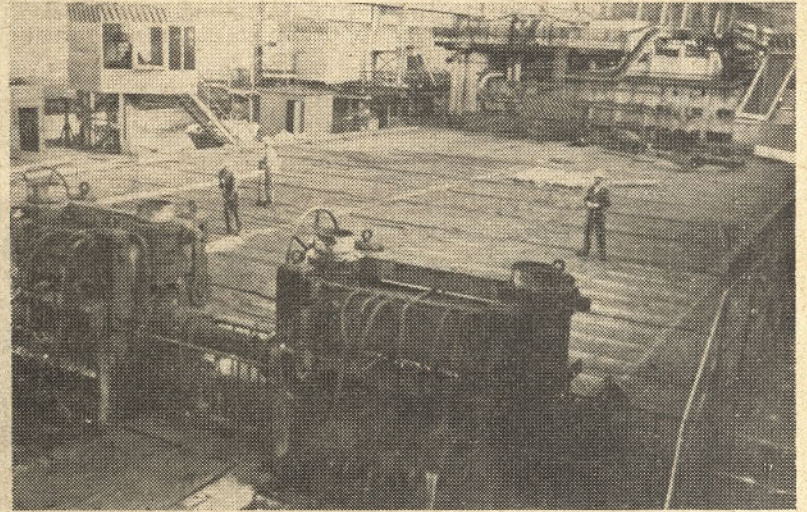
Upravi podjetja je predlagati, da formira strokovno-politično komisijo, ki naj takoj prične z

delom. Imenuje jo organ upravljanja, ne kaže pa odlašati, ker je malo časa, dela pa veliko. Urediti bi bilo 4 temeljne točke: organizacijsko utrditev podjetja z rokom do 1. 1. 1973, dalje ekonomski odnos, kar bi precizirali v naših samoupravnih aktih. Družbeni plan za leto 1973 naj bi bil preizkusni kamen funkcioniranja. Leto 1973 bi bilo leto normativnih aktov, statuta, kar je potrebno pač menjati, oziroma dopolniti. Do konca leta 1973 je treba vzpostaviti tudi novo samoupravno strukturo. Udeleženci konference so se s tem strinjali.

Na to je glavni direktor podjetja še pojasnil, kaj so doslej pripravljali in kaj bo treba še storiti in kako. Zdaj je potrebno, da postavimo okvirni program in di-

spozicijo dela, da vidimo svoj model, o katerem lahko diskutiramo. TOZD mora še bolj trdno povezati vse naše interese v združenem delu, prav tako, kot pričakujemo, da bomo vsa tri podjetja še bolj povezana po integracijski stopnji in vsebini združenega železarstva.

Potem je dipl. ing. Jovanovski govoril še o delovanju delovnih skupin v kovinskem sklopu. Za njim je tov. Suhar predlagal, da se da polna podpora ukrepom, ki so in še bodo podvzeti, da se odklonijo vse težave v poslovanju in v družbeno-političnem delovanju v drugem polletju. Sklepi s te delovne konference bodo oblikovani in posredovani vsem članom osnovne organizacije ZK železarne.

Malo ljudi, dosti strokovne prizadevnosti — velik učinek

ZBOROVANJE SAMOUPRAVLJAVCEV

Ob dnevu samoupravljalcev je bil v veliki dvorani slovenske skupščine v torek 27. junija zbor več kot 300 predsednikov delavskih svetov večjih delovnih organizacij Slovenije. Udeležili so se ga tudi predstavniki slovenskega političnega in javnega življenja. Po pozdravnem govoru predsednika Sveta Zveze sindikatov Slovenije tov. Toneta Kropuška je govoril predsednik skupščine SR Slovenije tov. Sergej Kraigher o nekaterih sedanjih nalogah in možnostih, ki se odpirajo razvoju samoupravnega socializma pri nas. Potem pa so štirje predstavniki delavskih svetov spregovorili o izkušnjah iz samoupravne prakse, med njimi predsednik delavskega sveta Združenega podjetja Slovenske železarne, dipl. politolog Tomaž Ertl.

V sedanjem trenutku je pozornost železarjev usmerjena v dvoje navidez nasprotujočih si procesov, v resnici pa v enovit proces kakovostno novih družbenih in ekonomskih odnosov, ki jih opredeljujejo ustavna dopolnila. Z uveljavljanjem pravice in dolžnosti čim bolj neposrednega odločanja proizvajalcev o rezultatih svojega dela in celotnega dohodka ter združevanjem na načelih XXII. ustavnega dopolnila proizvodnih, delovnih, poslovnih, umskih in finančnih potencialov (storilnosti, zmogljivosti) bomo ustvarili potrebno podlago za bolj smotirno in produktivno delo. To bomo dosegli le, če bosta oba procesa obenem in v skladu z interesi delovnih ljudi. Brez jasno opredeljenih dolgoročnih ciljev in na njih temelječega samoupravnega sporazumevanja, ne more bi-

ti trajnega in učinkovitega ekonomskega in družbenega napredka. Težnja k trajni socialni varnosti in iz nje izvirajoča solidarnost delovnih ljudi so in morajo ostati temelj nadaljnjih ekonomskih in družbenih procesov, zato tudi temelj obsežnih prizadevanj železarjev, da bi dosegli višjo stopnjo povezanosti med seboj in v širšem gospodarskem prostoru, je navajal tov. Ertl, in nadaljeval: prav v obdobju po integraciji je pričel intenziven proces uveljavljanja neposrednega sodelovanja kolektivov v upravljanju posameznih železarn, ki je bilo razširjeno tudi na upravljanje zadev skupnega interesa slovenskih železarjev. Prav ta prizadevanja in doseženi rezultati so pomagali pri premagovanju težke ekonomske situacije v bližnji preteklosti. Delavski svet ZP nima pra-

vice brez soglasja kolektivov železarne odločiti o pomembnejših vprašanjih. Nekateri menijo, da to ovira hitrejši proces bolj poglobljene integracije. V resnici so samo taki samoupravni odnosi po ustavnih dopolnilih možni. Temeljne organizacije združenega dela lahko v posameznih konkretnih primerih prenašajo svoje pravice na predstavniške organe samoupravljanja v skladu s potrebami in hotenji združenih proizvajalcev. Teh potreb bo toliko več, kolikor bolj bo medsebojna delitev dela temeljila ne samo na optimalnih proizvodnih programih posamezne železarne, ampak celotnega združenega podjetja. Kolikor bolj bo doseženo enotno načrtovanje razvoja, skupno raziskovalno delo, enotni nastop na tržišču, skupno oskrbovanje, za kar bodo potrebna skupna obratna sredstva, toliko bolj bo delavski svet združenega podjetja lahko prevzemal upravljanje posameznih skupnih vprašanj. To sicer pomeni koncentracijo dela sredstev posameznih kolektivov in tudi začasnega odrekanja v korist dolgoročnih interesov, vendar ob že doseženi ravni samoupravnih odnosov v združenem podjetju slovenskih železarn to prelivanje sredstev ne more potekati brez soglasja tistih, ki so jih ustvarili brez jasno opredeljenih ciljev in

(Dalje na 7. strani)

DELO SAMOUPRAVNIH ORGANOV

Na 32. seji dne 5. julija 1972 je EKONOMSKO-POSLOVNI ODBOR sprejel naslednje sklepe:

1. Obseg reklamacij naših proizvodov iz tujine, kakor tudi domačega tržnega prostora narekuje, da je potrebno poostri nadzor nad kvaliteto naših proizvodov in izpolnjevanjem dobavnih terminov. Skrb za oboje mora biti stalno prisotna ne samo med vodilno strokovno-tehnično operativno, temveč tudi v vrstah delovodskega kadra in neposrednih proizvajalcev.

V zvezi z navedenim je EPO sklenil, da je potrebno mesečno izdelovati pregled reklamacij, jih analizirati, kategorizirati po vzrokih vrednostno opredeliti ter objaviti v internem informativnem sredstvu in na oglasnih deskah. Vodstva sklopov in obratovodstva morajo o tem gradivo razpravljati. Pri tem naj razprave zajamejo čim širši krog proizvajalcev.

2. V zvezi s posojanjem osnovnih sredstev je opozoril na spoštovanje internih predpisov o poslovanju v takih primerih. Individualne pravice posojanja nima v podjetju nihče.

3. Zadolžil je upravo podjetja, da zahteva od službe finčno-materialne kontrole, da ta sproti permanentno spremlja izvajanje obstoječih organizacijskih predpisov na področju materialnega pretoka ter evidence osnovnih sredstev in drobnega inventarja in da sproti obvešča pristojni organ, ki naj energično ukrepa pro-

ti kršilec organizacijskih predpisov.

4. Obravnaval je poročilo I. in II. za mesec maj 1972 ter na osnovi razprave sprejel sklep:

S 1. julijem se uvede kot stalna praksa v obratih in oddelkih obravnava poročila I. in II. ter poročila o kontroli rentabilnosti po Direct-costing metodi. O teh poročilih mora razpravljati vse operativno vodstvo na nivoju sklopa in obrata, ki mora po tej razpravi v kratki razumljivi obliki informirati sodelavce o navedenem gradivu.

Odbor je bil tudi seznanjen z vrsto nalog, ki bodo izvedene na tehničnem, komercialnem in finančnem področju, in ki imajo vse cilj izboljševati likvidnost podjetja in akumulativnost. Na znanje je sprejel poročilo, da **bo prvo polletje zaključeno s pozitivnim finančnim rezultatom.**

5. EPO je potrdil operativni plan za mesec julij 1972 s pripombo, da ostane tekoče vprašanje zadostitev potrebe po delovni sili in da se vse prizadete obvesti o korigiranju operativnega plana proizvodnje.

6. Sklenil je tudi, da se 20. julija 1972 ob prazniku otvoritve nove valjarne zaradi čimvečje udeležbe zaposlenih, prekine z delom ob 10. uri dopoldne, dočim popoldanska in nočna izmena redno delata. Proslave se udeležijo vsi, ki niso v obratu neohodno potrebni (razen posadke pri peči in podobnih delovnih mestih).

ZBOROVANJE SAMOUPRAVLJAVCEV

(Nadaljevanje s 6. strani)

koristi, ki morajo omogočiti kontrolo učinkovitosti takega združenja. Sredstva, ki se prelivajo zaradi doseganja večjih ekonomskih efektov ne morejo biti nepovračljivo odtujena in morajo prinašati ustrezne koristi, četudi dolgoročne, tistim, ki so jih združili.

Proces notranjega povezovanja v železarstvu ni zaključen. Hkrati s prizadevanjem za tesnejše horizontalno povezovanje med železarnami menimo, da je **oboje-stransko nujno in smotrno** vertikalno (navpično) povezovanje s kovinsko predelovalno industrijo, predvsem s tisto, pri kateri ima **jeklo** velik delež v proizvodnih stroških. To je predvsem industrija spojnih elementov: žičnih izdelkov, embalaže, železnih konstrukcij, orodij in izdelovalci investicijske opreme. Ker se železarne same zelo intenzivno usmerjajo v finalizacijo svojih polizdelkov, bi hitrejšo vertikalno povezovanje lahko hitreje in racionalneje reševalo ta prizadevanja. Zato so bili že opravljeni številni razgovori v kovinsko predelovalni industriji. Čeprav so bili doseženi dolgoročni poslovni odnosi z nekaterimi podjetji v Sloveniji in drugih republikah, je to povezovanje ostalo na ravni pogodbenih odnosov. Medsebojna integracija poteka prepočasno. Izkušnje, ki jih imajo železarji ob združevanju slovenskih železarn kažejo, da jasna opredelitev skupnih interesov in načina njihovega zadovoljevanja pomenijo zelo

zavzeto in konstruktivno (tvorno) razmišljanje neposrednih proizvajalcev o možnostih skupnega razreševanja proizvodnih in družbenih potreb.

Železarji smo enako zainteresirani, da bi dosegli večjo medsebojno integracijo s trgovino, vendar dosedanji razgovori kažejo, da bi bilo tako povezovanje možno le, če se ustavna določila v tem pogledu bolj konkretizirajo, ali na drug način pospeši proces povezovanja trgovine in proizvodnje. Ker ni izgledov, da bi na tem področju dosegli kakršenkoli napredek, smo pričeli razmišljati o lastni trgovski hiši.

Naš cilj je taka temeljna organizacija združenega dela, ki zagotavlja kakovostno nove ekonomske in družbene odnose in večjo učinkovitost proizvodnih in družbenih potencialov. Taki odnosi pa se lahko razvijajo le v TOZD, ki je materialno in družbeno odgovorno povezana z drugimi temeljnimi organizacijami združenega dela, ki jih povezujejo skupni interesi. Brez resnično demokratičnega vodenja bo osveščanje proizvajalcev zelo dolgotrajen proces. Demokratičnega vodenja pa ni brez spoznanja, da so tudi razviti samoupravni odnosi neobhodno potrebni za doseganje visoko produktivnega dela. Za take odnose ni potrebna samo volja, ampak tudi znanje, **zaupanje v delovnega človeka**, ob istočasnem brezkompromisnem preprečevanju, da se uveljavljajo s skupnim interesom nasprotujoči posamezni in posebni interesi.

KADROVSKO SOCIALNI ODBOR je na 24. seji dne 6. julija letos

1. obravnaval predlog komisije za kršitev delovnih dolžnosti metalurške enote v zadevi FRAITAG Ciril in sklenil, da se tovariš Fraitag Ciril, delavec v valjarni II, izključi iz delovne skupnosti.

2. Potrdil je reorganizacijo ekonomske-organizacijskega sektorja z veljavnostjo od 1. julija 1972 dalje s tem, da se izstavijo odločbe z navedbo, da je ocenitev začasna in da se pridrži pravica, da pri dokončni vskladitvi ocenitev v okviru podjetja lahko pride tudi do drugačne ocenitve.

3. Imenoval je tričlansko komisijo za razpis delovnega mesta »direktor ekonomske-organizacijskega sektorja« in sklenil, da se na delovno mesto »direktor ekonomske-organizacijskega sektorja« imenuje kot v. d. Peter Knez, dipl. met. ing.

4. Na delovno mesto »vodja oddelka za ekonomsko analizo in statistiko« pa se imenuje Danica ZNIDARŠIČ, dipl. oec.

5. Sklenil je, da se v gostinski enoti razširi zasedba na delovnem mestu »servirka v bifeju« od 6 na 8.

6. Pritožbo na črtanje pravice do participacije na akordnem presežku, ki sta jo vložila Fidler Vinčo in Sorčan Drago iz sklopa mehanske obdelave, je odstopil v obravnavo in pristojno rešitev svetu enote KOVINSKI OBRATI.

ODBOR ZA SPLOŠNE ZADEVE, NORMATIVNE AKTE IN INFORMACIJE je na 18. seji dne 6. julija 1972 obravnaval osnutek PRAVILNIKA o STIMULATIVNIH DODATKIH in sklenil, da se da le-te v razpravo svetom enot s tem, da se razprave zaključijo s 25. julijem 1972.

Tajništvo organov upravljanja

PONOVNA ZAUPNICA

Na zasedanju delavskega sveta podjetja dne 19. julija so s ploskanjem sprejeli predlog razpisne komisije za glavnega direktorja, da se to mesto ponovno zaupa dosedanjemu glavnemu direktorju tov. Tugomerju Vogli. To je lepo priznanje za njegovo dosedanje uspešno vodenje podjetja in zaupnica, naj še nadalje posveča svoje organizatorske in tehniško-poslovne sposobnosti vsestranskemu razvoju našega podjetja. Vemo, da štejejo danes med najuglednejše poslovne ljudi in družbenopolitične delavce v Sloveniji in Jugoslaviji tudi našega glavnega direktorja, saj spada naše podjetje med tiste gospodarske organizacije, ki znajo s svojo prizadevnostjo in sposobnostjo uspešno kljubovati vsem težavam in oviram. To je potrdilo tudi priznanje generalnega direktorja Združenega podjetja Slovenske železarne tov. Gregorja Klančnika našemu podjetju ob otvoritvi nove valjarne. Za takšna priznanja pa gre velika zasluga tudi prizadevnemu in sposobnemu vodstvu podjetja, na čelu katerega je glavni direktor tov. Tugomer Vogla, ki mu veljajo ob ponovni zaupnici za vodenje podjetja naše iskrene čestitke.

IZ DELOVNIH SKUPIN

Razprave o poslovanju v mesecu maju, problematiki delovne sile, sanacija finančnih težav, delovna in tehnološka disciplina.

Razgibano je bilo delo v jeklar- ni in obdelovalnici valjev

Obdelovalnica valjev — III. skupina, Jager Emil — 12. 6. 1972

Izboljšati je treba delovno disciplino. Pravočasno je nabavljati orodje in merilno orodje. Nesmiselno je delati nadure dokler bo imela obdelovalnica valjev najnižjo vrednost točke. Zahtevajo pojasnilo tehničnega direktorja, zakaj je tu najnižja vrednost točke; na sestanku naj bi bil navzoč tudi predstavnik sindikata. To naj bi bil množični sestanek vsega obrata. Če bodo še delali nadure, naj bi denar dobili kje drugje, ne iz mase osebnega dohodka. Izločiti je staro merilno orodje in nabaviti novega.

Obdelovalnica valjev, skupina I — Gobec Marjan — 13. 6.

Izboljšati je treba tehnološko in delovno disciplino. Strugarji odpravljajo sankcije proti kršilec

discipline. Dokler bodo v podjetju najslabše plačani v obdelovalnici valjev, prekiniti z nadurnim delom. Zelijo pojasnilo, zakaj je že par let tako slaba vrednost točke v njihovem sklopu. Strugarji s svojimi prizadevanji prekoračujejo norme, zato niso krivi slabemu učinku in ne bi smeli imeti najnižjo vrednost točke. Nujno je čim prej nabaviti novo merilno orodje.

Obdelovalnica valjev, II. skupina — Ulaga Jože, 14. 6.

Delovna skupina se strinja z ukrepi za sanacijo stanja v podjetju. Poostri je treba delovno disciplino, proti kršilec pa ostro ukrepati, zlasti še proti tistim, ki neopravičeno izostajajo z dela, iz malomarnosti uničujejo orodje in delajo zastružbe. Več pozornosti je treba posvetiti kakovosti valjev. Pretrde izločiti, ne pa jih obdelovati naprej z velikimi stroški

(Dalje na 8. strani)

PRAVILNIK O DELOVNIH RAZMERJIH

(Nadaljevanje izvlečka iz pravilnika)

Delo v nočnem času: (čl. 146—151)

Značaj dela v železarni zahteva uvedbo dela tudi v nočnem času. Za uvedbo takega dela so po zakonu določeni posebni pogoji. Na delo v nočnem času ni mogoče razporediti delavce — nosečnice ali matere z otroki v starosti do treh let in ne delavke, katerim v času od 22. do 7. ure ni zagotovljen 7-urni počitek. Izjema je, če dobi podjetje ustrezno dovoljenje od Republiškega sekretariata za delo SRS. Železarna ima tako dovoljenje za naslednja delovna mesta: laborant v laboratoriju in delavke v kuhinji toplega obroka. Na delo ponoči ne sme biti razporejen delavec, ki še ni star 18 let in ne delavec, ki je bolan in bi mu delo ponoči še poslabšalo zdravstveno stanje. O tem odloča zdravnik, ki izda v ta namen zdravniški izvid.

Za nočno delo se šteje čas med 22. in 6. uro naslednjega dne, a delo, opravljeno v tem času, pripada delavcu povečan redni osebni dohodek za 30%. V delu na izmene je treba zagotoviti menja-

vo izmen tako, da dela delavec ponoči brez presledka najdalj en teden.

Delo ob nedeljah: (čl. 125 in 153)

Tudi delo opravljeno ob nedeljah se šteje kot posebni delovni pogoj. Za delo ob nedeljah ima delavec pravico do izplačila + 50 odstotkov na osebni dohodek v rednem delovnem času. Nedeljsko delo se šteje v času od 6. ure zjutraj na nedeljo do 6. ure zjutraj naslednjega dne.

Delo na dan državnega praznika: (čl. 154—157)

Na državni praznik ima delavec praviloma dela prost plačan dan. Delavec, ki je neposredno pred in po prazniku neopravičeno izostal z dela, nima pravice do nadomestila osebnega dohodka za praznik. V delovnih enotah, kjer to zahteva tehnološki proces, je mogoče odrediti delo tudi na državni praznik, vendar se tako delo smatra kot poseben delovni pogoj in ima delavec pravico do povečanega osebnega dohodka za 75%. Torej v primeru dela na dan državnega praznika ima delavec pravico do osebnega dohodka za opravljeno delo, do nado-

mestila osebnega dohodka za praznik in do povečanja 75% na osebni dohodek za opravljeno delo (100% za delo + 100% za praznik + 75% kot poseben delovni pogoj). Delo na državni praznik se šteje čas od 6. ure zjutraj na praznik do 6. ure zjutraj naslednjega dne.

ORGANIZACIJA IN TRAJANJE ODMORA

Odmor med delovnim časom: (čl. 158—160)

Delavec, ki dela polni delovni čas, ima pravico do 30-minutnega odmora med delovnim časom. Odmor se koristi v enkratnem trajanju ali pa dvakrat po 15 minut, odvisno od organizacije in pogojev dela. Odmor ni mogoče prenesti na začetek ali na konec delovnega časa. Običajno se ta odmor koristi za malico. **V času koriščenja 30-minutnega odmora delavec ne sme zapustiti območja tovarne.**

Dnevni počitek:

Med dvema zaporednima delovnim dnevoma, ima delavec pravico do najmanj 12 ur počitka, vendar ta izjema ne velja za mladoletnike in za matere z otroki do 7 let starosti.

Tedenski počitek:

Pomeni počitek med dvema tednoma. Tak počitek traja najmanj 24 ur brez presledka. Tak počitek je lahko katerikoli dan v tednu, delavec pa mora vnaprej vedeti, kateri dan je zanj dela prost. Dela proste dneve ni mogoče »zbirati« in jih koristiti več

skupaj. Tako početje pomeni kršitev delovne dolžnosti.

Letni dopust:

Delavec ima med letom pravico do letnega dopusta pod pogojem, da ima najmanj 11 mesecev neprekinjene delovne dobe. Izjema je za delavce, ki končajo poklicno šolo in se zaposlijo v tovarni neposredno po končani šoli, a najpozneje v roku 5 dni. V tem primeru ima delavec pravico do 6 dni dopusta, ki ga lahko koristi v mesecu decembru istega leta. Delavec, ki pride na delo v naše podjetje iz druge delovne organizacije ima pravico do dopusta ko izpolni 11 mesecev delovne dobe. Delavec, ki pride v našo organizacijo iz druge in je tam pridobil pravico do dopusta, ga mora izkoristiti v delovni organizaciji od koder prihaja, v kolikor ni ob sklenitvi delovnega razmerja bilo dogovorjeno drugače.

Upravičenci do dopusta morajo koristiti dopust v tekočem koledarskem letu. Če delavec nastopi dopust ob koncu koledarskega leta, ga lahko nadaljuje brez presledka v naslednjem letu. Enako lahko delavec nadaljuje dopust v naslednjem letu, če je prekinitve nastala zaradi boleznih, pod pogojem, da je mogoče preostali dopust izkoristiti do konca januarja. Delavcu, po merilih pravilnika, pripada najmanj 14, a največ 30 dni dopusta z upoštevanjem prostih dni, kar se pa po našem pravilniku preračuna na dejansko delovne dneve.

Dolžina letnega dopusta se ugotavlja po kriterijih, določenih v čl. 170—173 pravilnika, katerih glavna vsebina je naslednja:

Tabela za izračun dopusta po delovni dobi in težavnosti stopnji:

Delovni pogoji ter težavnostne stopnje	Skupna delovna doba — leta						
	do 5 let	nad 5—10	nad 10—15	nad 15—20	nad 20—25	nad 25—30	nad 30
I. tež. stop. dni	16	18	20	22	24	26	30
II. „	15	17	19	21	23	25	30
III. „	14	16	18	20	22	24	30

Pri ugotavljanju števila dni se upošteva delovna doba, ki jo bo delavec dopolnil do konca koledarskega leta, za katerega se ugotavlja dopust.

Delavca se razvrsti v težavnostne stopnje, odvisno od delovnega mesta, na katerem je razporejen ter pogojev dela na delovnem mestu, in sicer:

v I. težavnostno stopnjo se razvrsti delavca, ki je ob planiranju dopusta najmanj 6 mesecev neprekinjeno opravljal delo na delovnem mestu, kjer poteka delo v treh izmenah, delovna mesta delovodje, delavce razporejene na delovna mesta, ki so po statusu tovarne določena kot vodilna, obratovodje in vodje oddelkov, kakor tudi delavce razporejene na delovna mesta, kjer se delovna doba šteje s povečanjem (beneficirana) najmanj 3 mesece na leto.

V II. težavnostno stopnjo se razvrsti delavca, ki je ob planiranju dopusta najmanj 6 mesecev delal neprekinjeno na delovnem mestu, kjer poteka delo v dveh izmenah, delovnem mestu

skupinovodje in delovnem mestu uvrščenem od vključno XIII. kategorije navzgor, kakor tudi na delovnem mestu, kjer se delovna doba šteje s povečanjem (beneficirana) najmanj 2 mesece na leto.

V III. težavnostno stopnjo se razvrsti vse ostale delavce, ki imajo pravico do rednega letnega dopusta.

Dodatno k številu dni dopusta ugotovljenemu po gornji osnovi, se prišteje še dopust za neprekinjeno delovno dobo v podjetju in sicer: — za delovno dobo od 3 do 10 let dodatno 1 dan, za delovno dobo od 10—15 let 2 dni, za delovno dobo od 15 do 20 let 3 dni in za delovno dobo nad 20 let 4 dni.

Člen 172 in 173 še določata o dodatnem dopustu za matere z otroki, invalide in udeležence v NOV. Po posameznih kriterijih je dodaten dopust od enega do največ 4 dni.

Delavcu, ki še ni star 18 let, če ima pravico do dopusta, pripada leta po določenih pravilnika, povečan za 7 dni.

(Dalje na 9. strani)

IZ DELOVNIH SKUPIN

(Nadaljevanje s 7. strani)

in s tem vezati veliko strojnih in ročnih ur dela. Mesečni plani so visoko postavljeni, zato jih niti z nadurnim delom ne dosegajo. Zahtevajo pojasnilo, zakaj je vrednost točke pri njih vedno najnižja.

Obdelovalnica valjev — orodjarna, brusilnica — Lah Jože, 14. 6. 1972

Stanje v podjetju je kritično, temu pa niso krivi delavci, treba je angažirati tudi vse službe v podjetju, kot je komercialna, zlasti prodajni oddelek. Ne razumejo prepričevanja, zakaj je pri njih vrednost točke najnižja, s tolmachenjem se ne strinjajo. Glede delovne discipline pa je treba zaostriiti ukrepe tudi v drugih obratih.

Jeklarna — IV. in V. del. skupina — Brin Janez in Čater Franc 16. 6. 1972

Za vlivališče je treba poskrbeti za nove delavnice; v sedanji zasedbi je delo nemogoče. Težave so še večje v času letnih dopustov. Dokler se stanje ne bo izboljšalo, je treba omejiti zahteve po letnem dopustu.

Izboljšati je kakovost ingotov, tako v ulivališču, kot v čistilnici. Skupinovodje naj poostrijo nadzor nad čiščenjem kanalske odprtine. Razen tega je treba forsirati proizvodnjo. Treba je skrbno ravnati s pomožnimi materiali in skrbeti za čim večji izplen. Zaradi zamaknjenja glave ingota in slabe kontrole skupinovodij je prišlo do nezgode v valjarni. V prihodnje je treba izvajati stroge ukrepe, da se zaostri odgovornost in tehnološka disciplina. Opozoriti je delovodje in skupinovodje na dolžnosti in odgovornost. Čim prej je posredovati predlog o akordnem pravilniku ustreznim organom v potrditev.

Jeklarna, II. dnina — Križnik Jože, 28. 6.

Zaradi objektivnih težav proizvodnja v maju ni bila zadovoljiva. Izboljšati je treba delovno in tehnološko disciplino. Paziti je na čistočo ingotov, odpraviti vključke šamota in točneje nameščati kape, da ne bi prišlo do nezgod v valjarni. Posadko je treba izpopolniti, da bo olajšano delo in dana možnost koriščenja letnega dopusta. Zahtevajo povišanje vročinskega dodatka, ki naj ga priznajo tudi topilec. Varčevati je s potrošnim materialom, kot milom, čistilno volno, kakor tudi s surovinskimi materiali, tako s ferrolegurami, jedavcem in t. n. Kritično je s preskrbo pijač v obratu. Tovarniški buffet naj bi bil tudi ob sobotah in nedeljah odprt in v bolj ugodnem času nudil delavcem osvežilne pijače. Mesto čaja, naj dostavljajo v obrat črna kava. Med delovnim časom je treba preprečiti odhajanje v gostilno ali trgovino po pijače. Akordni presežek naj se obračunava: proizvodnja in tisti delavci, ki so bili dejansko na delovnem mestu.

Promet — skupina pri dodatni lokomotivi — Vodeb Jože, 1. 7.

Skupina dela samo v I. izmeni. V mescu maju in juniju skupina ni dosegla norme, pojasnjujejo pa to z objektivnimi vzroki, oziroma razlogi (težavami). Nabiralniki zamujajo, razen tega pa morajo pogosto že dostavljene vagonne predstavljati drugam, od tega pa nimajo norme. Zato naj jim dolg — zaostanek pri normah črtajo, oziroma, naj se jim omenjene težave vpoštevajo in se jim v takih primerih dolg ne beleži. Če pa dodatna lokomotiva ni rentabilna, naj se ukine delo s to lokomotivo.

PRAVILNIK O DELOVNIH RAZMERJIH

(Nadaljevanje z 8. strani)

Število dni dopusta ugotavljata kadrovski sektor na osnovi kadrovske dokumentacije in vodstvo posamezne delovne enote. Ob začetku leta se sestavi seznam delavcev v enoti ter pripadajoča dolžina dopusta ter se na običajen način (oglasna deska in individualno obvestilo) obvesti delavca.

Dopust se koristi po vnaprej določenem planu. Koriščenje dopusta odredi, skladno s planom oziroma določil pravilnika, vodja delovne enote ali po njem pooblaščen oseba. Odobritev mora biti dana v pisni obliki (potrdilo), katerega en izvod prejme kadrovski sektor zaradi evidence odsotnosti z dela. Koriščenje dopusta v nasprotju z razporeditvijo in brez soglasja vodstva enote pomeni neopravičeno izostati z dela in posebno hudo kršitev delovne dolžnosti.

Delavec ima pravico koristiti dopust v nepretrganem trajanju, samo na njegovo zahtevo oziroma z delavčevu privolitvijo lahko delovna skupnost pristane, da koristi dopust deljeno.

Izjemoma ima delavec pravico izkoristiti en dan letnega dopusta za svoje potrebe tistega dne, ki ga sam določi, vendar mora s tem seznaniti svojega vodjo najmanj 7 dni prej.

V letni dopust se ne šteje odsotnost v naslednjih primerih, kar se delavcu ne more odbiti od letnega dopusta, in sicer: čas bolezenskega dopusta odrejenega po zdravniku, čas porodniškega dopusta, čas udeležbe na orožnih vajah, predvojaški vzgoji, na prostovoljnih akcijah, čas neplačanega odpusta do 30 dni, čas izredno plačanega dopusta, čas ko je delavec na strokovnem izpopolnjevanju ali izobraževanju, neopravičeni izostanki z dela, čas ko je delavec v priporu ali zaporu do 30 dni, če to sam ne želi ter čas odstranitve z dela (suspens).

Člen 183 določa: »Če delavec na letnem dopustu zbolí ali pa se pojavi katerikoli od dogodkov iz prejšnjega člena« (navedenih v predhodnem odstavku) »se mu dopust prekine, vendar mora delavec o dogodku obvestiti kadrovski sektor v času 24 ur potem, ko je dogodek nastal«. O nadaljnjem koriščenju preostalega dela rednega dopusta se morata sporazumeti delavec in oseba, ki je odobrila koriščenje dopusta. Pravice do koriščenja letnega dopusta ni mogoče prenesti iz enega v drugo koledarsko leto, razen v primerih, ki smo jih že navedli.

Porodniški dopust: (čl. 188)

Delavka — nosečnica ima pravico do porodniškega dopusta v trajanju brez presledka najmanj 105 dni. Z zdravniškim izvidom sme nastopiti delavka porodniški dopust 45 dni pred porodom, mora pa ga nastopiti 28 dni pred porodom.

Izredno plačana odsotnost — izredni dopust: (čl. 191—199)

Delavec ima pravico, da koristi izredno plačani dopust največ 7 dni v letu in v naslednjih primerih:

— ob sklenitvi zakonske zveze 2 dni

- ob rojstvu otroka 1 dan
- ob smrti ožjih sorodnikov ali če je delavec skrbnik pogreba 3 dni
- ob smrti ostalih sorodnikov 1 dan
- ob selitvi z družino 1 dan
- ob elementarni nesreči do 3 dni
- ob vpoklicu na orožne vaje za več ko 14 dni ali če mora delavec na vaje neposredno iz nočne izmene 1 dan
- v slučaju boleznih sorodnikov, če ni drugega skrbnika do 3 dni
- za udeležbo v družbenopolitičnem, kulturnem ali športnem delu do 7 dni
- za krvodajalce do 8 ur

Delavec izkoristi dopust ob nastanku dogodka in le v primerih ob sklenitvi zakonske zveze, ob rojstvu otroka in v primeru elementarnih nesreč, lahko koristi dopust v roku 8 dni po nastanku dogodka.

V izjemnih primerih, ki niso navedeni ali da se pojavijo večje potrebe za delo na družbenopolitičnem, športnem ali kulturnem delu, lahko odbor za kadrovske socialne zadeve pri DST odobri izredno plačani dopust tudi več kot 7 dni v letu. Prošnjo lahko poda delavec ali prizadeta organizacija, za katero delavec dela.

Pravico do plačane odsotnosti z dela si delavec pridobi z dnem, ko nastopi delo za nedoločen ali določen čas. Odsotnost z dela odobri na predlog prizadetega delavca vodja delovne enote, potem ko je ugotovil resničnost navedb o dogodku. Delavec je dolžan, pred ali neposredno po dogodku, predložiti dokazilo o resničnosti dogodka. Če delavec ni bil upravičen do plačanega dopusta, in ga je na osnovi neresničnih podatkov koristil, se taka odsotnost šteje kot neopravičena odsotnost z dela.

Pravico do plačanega dopusta zaradi izobraževanja (priprava in opravljanje izpitov) je določena s posebnim pravilnikom o izobraževanju. Sedaj velja določilo, da je delavec, ki se izobražuje po soglasju odbora za kadrovske socialne zadeve pri DST, upravičen do plačanega izrednega dopusta za opravljanje izpitov in pripravo nanje odvisno od stopnje šole, od 1 do največ 20 dni. Osutek novega pravilnika o izobraževanju je v pripravi.

Če delavec iz kakršnihkoli razlogov ne izkoristi pravice do plačanega izrednega dopusta v času nastanka dogodka, mu ta pravica zapade. Kadar mora biti delavec odsoten z dela zaradi poziva na vojaške vaje, predvojaške vzgoje, udeležba na vajah civilne zaščite ali teritorialne obrambe, opravljanja javnih funkcij, na katere je pozvan, ima pravico do nadomestila osebnega dohodka, če se svojemu vodji izkaže s pozivom. Za odsotnost, ki traja več kakor 5 dni, mora biti izdana odločba. Odločbo izda kadrovski sektor na osnovi poziva, ki ga

mora predložiti delavec. Nadomestilo sicer izplača podjetje, vendar na račun organa, ki je delavca poklical. To velja za kakršnekoli dan v tednu, če je delavec odsoten z dela zaradi poziva.

Izredno neplačana odsotnost — neplačan dopust: (čl. 200—205)

Za nujna opravila ima delavec pravico dobiti neplačan dopust do največ 30 dni v letu pod pogojem, da odsotnost podjetju ne bo povzročila materialne škode v proizvodnem procesu in poslovanju. Primeri, ko delavec lahko dobi neplačan dopust: za delo v družbenopolitičnih organizacijah, za udeležbo na prostovoljnem delu, za nego bolnega družinskega člana, če je taka nega potrebna več kot 3 dni, za študij in izpite kadar delavec ni dobil soglasja za študij, za strokovno pomoč drugim organizacijam ali ustanovam, če zaposljuje prizadete organizacije, v primeru elementarnih nezgod na zasebnem imetju in v primeru urejanja drugih nujnih zadev, ki jih delavec ne more opraviti v prostem času in so osebnega statusa.

Neplačano odsotnost z dela v navedenih primerih odobri obratovodja, oz. vodja organizacijske enote v trajanju do 7 dni, če naj bi odsotnost trajala več kakor sedem dni, pa odbor za kadrovske socialne zadeve na osnovi pismene želje prizadetega delavca in po predhodnem soglasju vodje organizacijske enote. Vlogo pa lahko poda tudi društvo ali organizacija, ki ji je v interesu, da delavec dobi odobrenje za tako odsotnost. Za morebitno neplačano odsotnost v trajanju nad 30 dni določi delavski svet tovarne. Za odobreno neplačano odsotnost do 7 dni mora biti izstavljeno potrdilo po enakem postopku, kakor za druge vrste odsotnosti. Za neplačano odsotnost nad 7 dni izstavi kadrovski sektor odločbo.

PRENEHANJE DELOVNEGA RAZMERJA (čl. 209—255)

Pogoji in čas prenehanja dela:

Delo v podjetju lahko preneha: po volji delavca, proti volji delavca, na osnovi določil zakona (neodvisno od volje delavca ali delovne organizacije). Delavcu lahko preneha delo ob vsakem času pod pogojem, da je volja izražena s pismeno izjavo delavca ali sklepom pristojnega organa v tovarni in da delavec ostane (razen v primeru izključitve in delovne skupnosti in določilih zakona) na delu še toliko časa kot je določeno s pravilnikom in se šteje odpovedni rok: delavcu z delovno dobo 10 let — en mesec, delavcu z delovno dobo od 10 do 25 let — dva meseca in delavcu z delovno dobo nad 25 let — 3 mesece. K navedenemu odpovednemu roku se doda še: delavcem na delovnem mestu, kjer se zahteva poklicna ali srednja šola en mesec, delavcem na delovnih mestih, kjer se zahteva višja ali visoka šola pa dva meseca.

Izjemoma se lahko delavec in delovna skupnost sporazumeta, da bi bil čas, ko mora delavec še ostati na delu tudi krajši od navedenega, če je to v obojestranskem interesu. O tem odloča organ, ki je pristojen za sklenitev

delovnega razmerja (komisija ali odbor). V času odpovednega roka ima delavec pravico, da koristi redni letni dopust, če mu gre oziroma če ga še ni izkoristil.

Prenehanje dela po volji delavca:

Po delavčevi volji preneha delo ob vsakem času in tudi brez obrazložitve, če delavec izrazi svojo voljo v pisni obliki, pogoj pa je, da ostane na delu še toliko časa, kakor je določeno. Če delavec ne upošteva odpovednega roka in preneha z delom pred potekom določenega roka, ne da bi zato dobil soglasje pristojnega organa, se smatra, da je samovoljno prenehal z delom in s tem prevzel nase vso odgovornost za posledice takega ukrepa.

Samovoljno prenehanje dela:

Delavec, ki zaporedoma izostane z dela najmanj 3 dni, ne da bi svoj izostanek opravičil, ali če na nedvoumen način izjavi (pisмено), da bo prenehal z delom, ne da bi upošteval čas, ko bi moral še ostati na delu v tovarni, se šteje, da je samovoljno zapustil delo. S tem je tudi posebno hudo kršil delovno dolžnost ter se s tem sam izključil iz delovne skupnosti. Delavec je v tem primeru tudi odgovoren za škodo, ki nastane v tovarni zaradi samovoljne zapustitve dela. Vodja dela je dolžan ugotoviti in dostaviti kadrovskega sektorju poročilo o nastali škodi.

Prenehanje dela brez privolitve delavca:

Do prenehanja dela v tovarni lahko pride brez privolitve delavca v naslednjih primerih:

— zaradi negativne ocene v poskusnem delu

— če delavec trajno ne zadovoljuje zahtevam delovnega mesta, na katerega je razporejen

— zaradi ukinitve delovnega mesta ali zmanjšanja števila zaposlenih na delovnem mestu

— če je delavec ob vstopu na delo zamolčal ali dal netočne podatke

— če se delavec upira odločbi o premestitvi na drugo ustrezno delo

— z izključitvijo iz delovne skupnosti.

O prenehanju dela delavcu v smislu teh določil odloča pristojni organ upravljanja (komisija ali odbor).

Delavcu ni mogoče odpovedati:

Dokler je na bolniškem dopustu, dokler je na strokovnem izpopolnjevanju ali specializaciji, na katero ga je napotilo podjetje, dokler je delavec na rednem letnem dopustu, na prostovoljnem delu, vojaških vajah, na odslužitvi vojaškega roka in dokler je delavka noseča, oz. ima otroka staraga do 8 mesecev.

Članu delavskega sveta tovarne, članu izvršilnega organa, odborniku ali poslancu, ne more prenehati delo zaradi odprave delovnega mesta ali zmanjšanja dela ali poslovanja. Izjema je, če je odpravljena delovna enota.

Podjetje ne more odločiti o prenehanju dela delavcu brez njegove privolitve zaradi odprave delovnega mesta ali zmanjšanja števila delavcev na delovnem me-

(Dalje na 11. strani)

OJ, DOPUST, TI ČAS PRESNETI...

Prijetno razvedrilo na Svetini 4. julija

Vse leto ima človek v mislih priprave in načrte za čim prijetnejši, čim cenejši in čim lepši dopust. Tu je treba seveda računati tudi s kako oviro, z naraščajočimi cenami, z mučnim prevozom, ker večina še vedno koristi dopust v poletnih mesecih, ko je prometna gneča najhujša, včasih

športa. To je torej dopust z rekreativne plati. In takšnega si privoščimo, takšnega smo namreč v današnjem stehnziranem življenju in svetu potrebni! Danes imamo že veliko stvari avtomatiziranih, domala povsod — tudi v gospodinjstvu — si pomagamo s stroji. Danes skoraj že ni kraja, kamor ne prispemo z avtom, vlakom, da celo z letalom. Bistveno se je spremenil ritem življenja in dela. Prej smo se več gibali in zopet **gibali!** Ozračje je bilo čistejše. Svežega zraka je bilo več. Že pri strojih delavci veliko sedijo, veliko gibov opravljajo po diktatu stroja. Uslužbenci pa večinoma veliko, ali sploh samo sedijo! Razni neprirodni položaji pri sedenju, stalno statično obremenjevanje posameznih mišičnih skupin, vse to izredno slabo vpliva na kroženje krvi, na nepravilen razvoj mišic in kosti. Vse to škodi organizmu, privede včasih do deformiranja hrbtenice, nog in prsnega koša. Uboga pljuča in srce! In vsaka od deformacij privede do zmanjšanja delovne sposobnosti, do bolezni. Kaj pa naši živci, ali niso zelo načeti?! Neza dovoljni, nerzvojni, razkačeni iščemo izhoda iz tega položaja. Pa ga ne najdemo, ali pa mogoče samo v raznih konjičkih, kot pravimo recimo šahiranju, ribarjenju, lovu, zbiranju znamk, čitanju, risanju in podobno. Nekateri pa zaidejo v pijančevanje, v hazardne igre, postajajo brutalni, histerični, neznosni sebi in okolici. Poznamo pa še eno obliko negativnih posledic stehnziranega življenja: sla po posedovanju, potrošniška mrzlica, kupovanje ... novo, najnovejše kupim, ker menim, da to potrebujem. Odtujimo se soljudem, sosedom. In izhod iz te zmede?!

Pravilna sprostitev, gibanje, rekreacija, šport, družabnost, okrepitev, zdravljenje, počitek, oddih, to nam je potrebno, tu je izhod, je ozdravljenje.

Psihologi so ugotovili, da odtujena osebnost, ki se prodaja, izgublja v veliki meri občutek dostojanstva, ki je značilno celo za človeka v najprimitivnejših kulturah. Taka osebnost izgublja vsak občutek svojega »jaz-a«, osebe kot edinstvenega in neponovljivega. Pa ne vzemimo tega tako tragično, saj pri nas še nismo tako daleč; ali pač?

Res je, da brez ekonomsko-tehniškega napredka ni mogoče ustvariti humanih ciljev današnjega in jutrišnjega dne, ni možno odpraviti zaostalosti in revščine, uresničiti celovitosti človekove osebnosti, doseči popolnost, totalnost njegovega bivanja. Toda dosedanja praksa kaže, da je tudi ekonomsko tehniški napredek pomanjkljiv, nesmiseln in bo po vsej verjetnosti v določeni fazi tudi **nemogoč** brez sočasnega razvoja človeka, ki bo ta napredek uporabljal v človečanske namene. Torej, ne pozabimo na **oblikovanje človeka!** Pa smo zopet pri športu in rekreaciji, pri telesni kulturi! Telesna kultura naj danes nastopa kot kompenzacija (nadmestilo), ventil za vse potrebe

po ukvarjanju, delovanju, sodelovanju, dokončanju, ki jih ne zadovoljujejo racionalizirane naloge v delavnicah, pisarnah, na gradbiščih, v rudnikih, nadomestilo za vse stalne napetosti v psihičnem stanju posameznikov. Telesna kultura, šport, rekreacija, to vse naj plemeniti naš značaj, krepi telo in duha, vrže naj nas ven iz potrošniške mrzlice, koristolovstva, vzbudi naj nam zadovoljstvo, željo po lepem ustvarjanju, koristnem, po sprostitvi, po ustvarjalnosti in izražanju osebnosti.

Vsi si tega ne moremo privoščiti skozi vse leto. Mnogi smo take prilike tudi zanemarili, izogibljemo se športni in rekreativni dejavnosti, ne znamo je ceniti. Toda vsaj **na dopustu** izkoristimo čas za počitek, za oddih, za **sprostitev!** Ne poležujemo, ne lenarimo, ne parimo in ne pecimo se na soncu, da zbolimo in se mučimo z opeklinami. Fizični delavci so res potrebni odmora, počitka, toda ne lenarjenja in popivanja, krokanja. Naj ne bo naš dopust »ta čas prekleti!« Gibajmo se, razgibajmo se sistematsko, v igri in zabavi, razvedrilo se, vrnimo se spočiti in vsaj dobre volje, če že ne razigrani, vrnimo se polni najlepših vtisov in spominov. R. U.

Mojster svojega poklica

kar obupna. Razen take gneče pa nam lahko dopust pokvari še več stvari, ali pa olepša! Veliko jih poznamo. Na eno lepo pa včasih sploh ne mislimo. Dopust naj ne bo samo vesel dopust. Ta čas je treba uporabiti kot **koristen oddih!** Sprostitev ni samo v lenarjenju in mogoče še rahlem pijančevanju, ali pa celo v rednem vsakodnevnem, močnem popivanju, ali kot temu pravimo v krokanju. To potem ni oddih, ni sprostitev, ni rekreacija, skratka, tak dopust je škodljiv, saj nismo doživeli nič lepega, razvedrilnega, okrepujočega. Na dopustu pa si moramo nabrati novih sil za nadaljnje delo na delovnih mestih.

Dopust naj bo torej premissljena, načrtovana, svobodna, organizirana dejavnost, ki nas fizično, psihično, torej telesno, duševno in socialno **bogati** in sprošča, **obnavlja** naj nam **fizične in duhovne sposobnosti** — tudi s sredstvi

Svetina — horuk, še ni šlo ...

pa bo šlo ...

Raznoterosti med počitkom: iskalki biserov (ježkov), krepak napoj iz stekleničke z dudo, čolnarjenje ...

KO ČAS NIMA VREDNOSTI . . .

(Dopust na Rabu)

Bleda svetloba jutra je še slabo prodirala skozi temnozeleno kopreno, toda na vzhodu je že rožnato rdelo. Drobni pevci so že gostoleli v še spečem gozdu, naju radovedno opazovali, obenem pozdravljali. Zdelo se mi je, kot bi mi hoteli reči »dobro jutro!« ali »dobro se imej!«

S takšnimi občutki sva se z negotovimi koraki in s polnimi potovalkami spuščala po stezi proti Štoram. Na asfaltu pa nama je korak odločneje zapel in kmalu sva bila pri avtobusu. Nisva prišla prva. Živahno govorjenje pa se je še povečalo, ko so prihajali novi in novi, najini bodoči znanci in tovariši na morju.

Motor je zahrumel, potovanje je pričelo. Vreme v začetku vožnje ni bilo sončno. Sonce je le tu in tam predrla sivo kopreno, kot bi hotelo reči — vidimo se šele na morju. In res! Od Reke naprej se je šele pričela prava vročina. Vroči asfalt je izpareval, ozračje je migetalo, v daljavi — tam — je ležala meglica, modra meglica morja. Rab nas je pričakal v soncu. In to sonce nas ni razočaralo ves čas prijetnega letovanja. Vseh deset dni smo imeli čudovito vreme, drobni oblaki pa so bili večsah kar dobrodošli, saj smo se takrat za nekaj trenutkov lahko od-

dahnili pred hudo pripeko. Seveda pa smo pravi užitek našli v valovih Jadrana. Ugodno počutje je iz dneva v dan naraščalo. Hrana je bila obilna in zelo okusna, katero si še z večjim užitekmo po-uzil, ko si sedel v hladni jedilnici ali pa na prijetni terasi. Tudi osvežujoče pijače je bilo dovolj. Brez Radenske ni šlo, radi smo jo pili in se z njo še najbolj odžejali. Sploh pa, da ne pozabim pristne rdeče kapljice, ki so jo nekateri preimenovali kar v »grozdnini sok«. Vseh deset dni smo se tudi športno udeleževali. Tovaš Lisec je skrbel vse dni za rekreacijo, obenem pa je vadil staro in mlado v plavanju. Tekmovali smo za značko TRIM in se kosali v plavanju, namiznem tenisu, streljanju z zračno puško, pikado, kegljanju in balinanjem. Včasih pa smo kar v vodi igrali še odbojko. V malem zalivu smo si lahko izposodili dva čolna. Najbolj se je zanje navdušila mladina. Vsi pa smo radi križarili okoli bližnjega otoka Suza in iskali školjke, morske ježke in še ostali morsk drobiž. Z motornim čolnom, katerega je upravljal domačin Stipe, ki obenem pomaga v Campu, smo si privoščili pestre izlete na Suho Punto, kjer smo si lahko, seveda le od daleč — ogledali nudistično plažo, od blizu pa hotel »Zagreb«,

Po okusnem obedu prijeten počitek. Trije mušketirji pa so venomer trosili dobro voljo . . .

VEN, V NARAVO!

(Nadaljevanje s 4. strani)

Orientacijski pohod proti Vrnčevemu domu, vmes je bilo treba pokazati spretnost in iznajdljivost, zakaj po gozdu so bile skrite kuverte z nagradami in to kar lepimi, koristnimi. Potem so oziroma vmes še poskusili srečo s »pikado«, pri namiznem tenisu, kegljanju (rusko kegljišče), vlečenju vrvi, malo napora pa veliko smeha in sama zadovoljnost, razigranost. Praktične nagrade, okrepčilo, potem pa godba in ples do poznih popoldanskih ur. Tako je preko 160 železarjev, vključno z družinskimi člani, na pohodu in v programu za resnično sprostitvev preživelo lep dan, ka-

kršnega je marsikdo potreben in si ga udeleženci tega sprehoda še želijo. R. U.

Tine Veber v elementu — navodila

Pravilnik o delovnih razmerjih

(Nadaljevanje z 9. strani)

stu, če ima delavec najmanj 30 (delavka 25) let za pokojnino šestih let, razen če odkloni razporeditev na drugo strokovno izobrazbo in drugim delovnim sposobnostim ustrezno delovno mesto.

Medsebojne pravice in obveznosti o prenehanju dela:

Delavec ima pravico biti navzoč na seji organa, kadar le-ta obravnava o njegovih pravicah in dolžnostih. V ta namen mora biti delavec pravočasno obveščen oziroma povabljen na sejo.

V času, ko še mora ostati na delu v tovarni, ima delavec pravico v delovnem času iskati drugo zaposlitev, vendar le toliko časa, dokler druge zaposlitve ne dobi. Zaradi tega sme biti odsoten z dela največ po 8 ur v 14 dneh, največ 24 ur v vsem času, ko bi moral še ostati na delu. De-

lavec je v tem primeru dolžan dva dni vnaprej sporočiti vodji dela, kdaj in koliko časa želi biti odsoten z dela zaradi iskanja zaposlitve.

Delavec, ki je poklican na odslužitev vojaškega roka v JLA ali če je izvoljen v predstavniška telesa, ostane še naprej član delovne skupnosti tovarne, vendar dolžnosti in pravice, ki izhajajo iz dela, mirujejo. Delavec ima pravico vrniti se na delo v tovarno, če se je javil na delo v roku 10 dni po odslužitvi vojaškega roka ali po poteku mandata. Če se delavec v navedenem roku ne vrne na delo iz neopravičenih razlogov, obveznosti podjetja do takega delavca prenehajo in delavcu preneha delo z dnem, ko je odšel iz podjetja.

(Prihodnjič nadaljevanje in konec)

ki ima čudovit bazen. Nazadnje smo se ustavili še na Suhi Punt, kjer smo se najedli okusnih sardelic in se krepko odžejali. Zadnjo soboto smo se nekateri odpravili na otok Pag. Domačin prevoznik je dejal, da za Slovence naredi vse, posebno še, ko je izvedel, da smo iz štorskega campa. Na Pagu je šlo v glavnem za prijetno razpoloženje v dobri družbi, ki spoštuje »vinsko kapljico«, kar se je posebno poznalo pri povratku.

Plaža pri našem campu je bila enkratna! Prijetnega dosti za staro in mlado, saj je peščena z nizkim spustom, kar precej daleč v morje. Voda je bila lepa in čista, obala prav tako prijetna in domača. Ko bomo znova gledali v pušte tovarniške, pisarniške zidove, poslušali ropot strojev, bomo v utripu tovarne kaj radi pomislili, kako je bilo lepo na Rabu. Jadransko sonce nam je vzelo vsako misel na vroče jeklo v livarnah, v globočini morja se je raz-

topila vsaka skrb, požrl jo je morski škrat. Misli so se zopet zdramile šele v hladni gostilniški sobi »kod Ike«.

Zanimiv in prijeten pa je bil zlasti zaključni večer, ko je rektor tovaš Lisec sestavil pester program v treh delih: V prvem so nastopali najmlajši z recitacijami, pevsкими točkami, ki so nas prijetno presenetile, v drugem delu je razglasil športne rezultate in razdelil sicer skromne, vendar prisrčne nagrade najbolj-šim, pa tudi takim, ki so z malo smole pristali srečno na repu. Tretji del je obsegal seveda zabavne točke in ples ob glasbi s plošč.

Vožnja proti domu je bila po svoje spet zanimiva, za kar je med drugim poskrbela manjša skupina v zadnjem delu avtobusa. Celje nas je pričakalo z že značilno ploho in hladnim vremenom, kar nas je zopet vrnilo v resnično sedanost.

S. T.

Plavžarji smo bili na izletu

Letos smo za spremembo izbrali za izlet kratko relacijo vožnje in si za cilj določili Andrejev dom na Slemenu.

Oboroženi s potrebnimi rekviziti: strelnim orožjem, žogo, napovedjo legega vremena in še z nekimi dobrotami za »ogrevanje« smo se 7. julija zjutraj vkrcali v avtobus. Prva postaja je bil rudarski muzej na Velenjskem gradu. Najprej smo šli skozi sobane, kjer prikazujejo razvoj rudarstva od primitivnega kopanja in izvlečenja premoga iz jam, do najmodernejše tehnike, ki jo pri rudarstvu sedaj uporabljajo. Videli smo zanimive makete velenjskega področja, kakšno je bilo nekoč in

kako ga sedaj proces udiranja zemlje spreminja. Prijazen vodič razstave nam je odprl tudi prostore NOB, kjer so razstavljene izredno pretresljive reči, kot pisma iz zaporov, taborišč, originalne slike dvorišča »starega piskra« tik po streljanju talcev, predmeti poslani iz taborišč in še mnogo drugih žalostnih spominkov. Za zaključek ogleda smo bili še v pravem knapovskem rovu in videli ogromnega predhodnika slo-nov, katerega okostje so odkopali v Saleški dolini.

Nato smo nadaljevali vožnjo skozi sveže zelenje planinskih obronkov in se kmalu povzpeli na

(Dalje na 12. strani)

ZA LEPŠE ŠTORE

Komisija za lepši videz naselja Štor je že začela s pregledi posameznih predelov našega naselja. Ugotovitve niso rožnate, saj so napake, ki kvarijo zunanji izgled izredno številne. Tako so ugotovili, da v stanovanjskih blokih št. 76, 77 in 78 skoraj nobena stranika ne goji cvetja, na nekaterih balkonih je najti razno pohištvo, pred večino teh blokov pa so na-

ložene skladovnice drv, ki povzročajo, da je videz še slabši in bolj zanemarjen, kakor je v resnici. Tudi lesene garaže pri bloku št. 77 so slabo spričevalo za lepši izgled tega objekta.

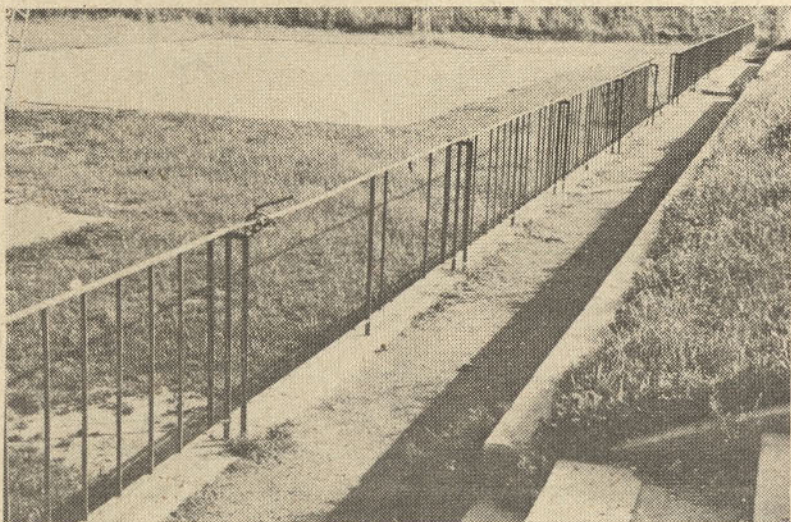
Komisija pa je tudi ugotovila, da imajo nekateri lastniki zgradb izredno lepo urejeno okolje. Takšni lastniki so Junger Jože, Vidic Anton, Gorjup Stanko, Kandušar

Ivan, Kroflič Marija, Zore Jože, Šoštarč Srečko in Turnšek Slavko lepo pa je tudi urejena okolica SIC ter četvorčkov št. 62, 63, 64 in 65. Tako bi lahko naštevali še dalje, toda to ni namen tega sestavka. Radi bi le opozorili, da bo potrebno v Štorah napraviti še veliko, da bodo Štore lepe.

Najprej bo treba porušiti vse lesene garaže ter lastnikom dolo-

čiti novo lokacijo. Enako velja tudi za skladovnice drv. Pri nekaterih stavbah še ni zadostnega števila posod za smeti. Urediti pa bo potrebno še najmanj tri parkirišča, saj tako parkiranje po zelenicah, kakor je sedaj, ne vodi nikamor.

KOMISIJA

Za lepše Štore — boljši odnosi, prav pri vsem!

PLAVŽARJI SO BILI NA IZLETU

(Nadaljevanje z 11. strani)

Sleme. V lepi planinski koči smo se le malo zadržali, kajti preveč so vabili cvetoči travniki in zelene jase med smrekami. Na eni izmed takih jas si je moški svet uredil bojišče. Namestili so tarče in kaj kmalu so se čula povelja in tudi strelji so zamolklo požvižgavali. Vmes je bilo slišati smeh, domisljice in šale na račun strelcev. Izven konkurence so se taki, ki niso prišli na vrsto pri vročem orožju, poigravali z žogo in čisto prehitro je minil čas do kosila. Pred kosilom so še proglasili zmagovalce dopoldanskega streljanja in razdelili nagrade. Zmagal je tov. Karel Mlakar.

Po kosilu so se nekateri lotili šaha in igralnih kart. Toda poziv na jaso je dvignil skoro vse. Sedaj je poveljstvo za bojevanje z žogo prevzel tov. Košir Jože. Prav vsi so morali sodelovati, z izjemo tistih tovarišic, ki so bile zaposlene pri streljanju. Čeprav je bilo namreč rečeno, da so moški postrelili vse naboje, se je v vsakem žepu dopoldanskega strelca našlo še toliko nabojev, da so lahko tudi žene tekmovanje v redu

izvedle. — Ni kaj oporekati, plavžarji so kavalirji!

Bojevanje z žogo je bilo nepopisljivo. Ne zamazana srajca, ne osmoljene hlače niso prestrašile nikogar, da se ne bi zakadil med grmovje ali čez omenek za pobeglo žogo. Seveda je pri tem znojkar v potokih lil čez razgrete obraze, saj se je popoldan popolnoma zjasnilo in je bilo na jasi vroče, da le kaj. A domiselnost vodje izleta tov. Karla Vrečka je bila tudi tu na mestu. Pijačo je dal prenesti kar pod smreke in jo je bilo za vse dovolj.

Hitro je potekalo popoldne in bližajoči težki oblaki proti 18. uri niso napovedovali nič dobrega, toda neuničljiva borba se je nadaljevala. Šele pošten tuš nas je pregnal v avtobus, kjer je bilo smeha, šal in petja vse do Štor, kamor smo prispeli nekaj po 19. uri.

Za zaključek naj ponovim samo željo, ki jo je izrekel eden udeležencev izleta: »Da bi bilo večkrat tako, da bi imeli vsaj enkrat na teden toliko čistega, svežega zraka!«

M. M.

Sproščeni vdihujejo planinski zrak

ODMEVI

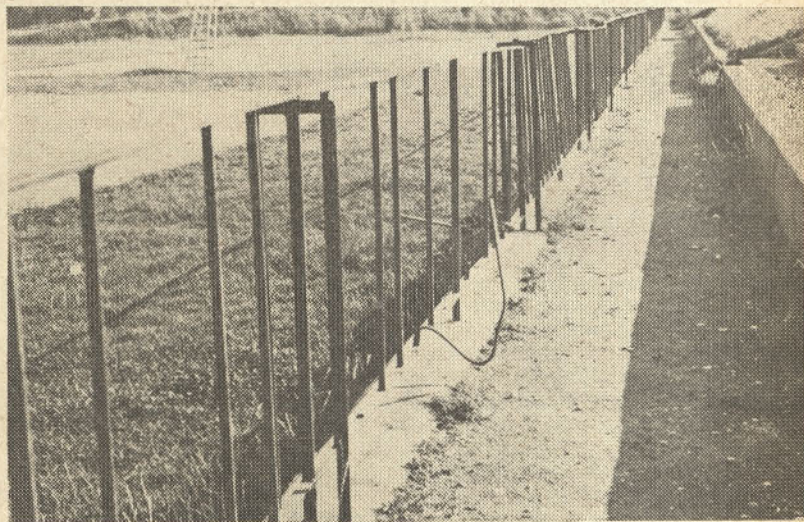
Živeli! Imamo komisijo za lepši izgled naselja. Sedaj pridejo konkretne zadolžitve. Najprej dogovor z meteorologi, da bodo poslali veter šele potem, ko bomo pobrali vse papirje, papirčke in razne vrečke, sicer ne bomo mogli ugotoviti kdo je njih lastnik in kdo jih mora odstraniti, če jih bo veter prej razpihal. Saj niti za poti in zelenice s koprivami ne poznamo lastnikov. Zdaj bomo tudi to ugotovili. Poznam resnega interesenta za zanemarjen vrt, ki bi bil kolikor toliko pognojen. Vrt namreč. Ej, tudi suhim drvam bo odklenkalo. Pospravili jih bomo v vlažne kleti, da ne bodo kvarile videza. No, vsaj dva meseca bomo imeli še mir, saj ima šola počitnice, a v akcijo bomo vključili tudi šolske kolektive. Predvsem z vzgojo!

vega pa še ne! Napisano je, da obstaja neki 34. člen, 35. člen, 1. in 3. točka povezana z zveznim predpisom, ki še ni sprejet in 37. člen odvisen od republiškega zakona, če bo ta člen sprejet. Sedaj pa vem pri čem sem. V Nedeljskem so nekomu, ki je bil prav tako radoveden kot jaz, svetovali, naj še nekaj časa počaka, da bo zakon sprejet, ker samo u-gibanje nima nobenega pomena.

Pravilno brušenje

Priporočam, da navodila pile-pimo v bližino brusilnih strojev in vsakemu brusilcu stisnemo tako informacijo v roko, preden ga pustimo na delovno mesto.

Priznanja kažejo, da so ljudje še vedno pripravljeni žrtvovati svoje moči za sočloveka, za družbo

To pač ni prispevek k lepšim Štoram

Priporočila občinske skupščine

Celjska občina med drugim poziva republiške organe naj zahtevajo pospešeno rešitev cen. Zavod za cene ima ogromno vlog za zvišanje cen. Pridružujemo se z odprtim srcem in denarnicami tej zahtevi in upamo, da bodo višje cene v kratkem odobrene.

Pravilnik o delovnih razmerjih

Brez komentarja, ker se ta pravilnik nadaljuje iz prejšnje številke in če snovi ne morem kompleksno obdelati, se je rajne lotim. Opozarjam le na novost o delovnem času. Piše, da delamo 8 ur na dan. Kdo bi si mislil! Manjka le tolmačenje kaj delamo, kje delamo in kako delamo.

Novosti v pokojninskem in invalidskem zavarovanju

Iščem pojasnila o pogojih za pridobitev starostne pokojnine. Ej, dragi moji, kaj tako razumlji-

in za lastni napredek. Ni še vse tako črno kot se včasih zdi.

Šola in dom želi svojim otrokom, da si v počitnicah privoščijo vse kar si glasno in tiho žele. Veste kaj je to? Kopanje v štorskem bazenu!

Šport si je rezerviral v našem glasilu četrtno prostora. Le kje so naši kulturniki in vsi tisti, ki niso vključeni v športna tekmovanja, pa so vendar dokaj aktivni?

Kadrovske vesti

Kdo se ne bi razveselil te najbolj zanimive strani! Ta je prišel, oni odšel, eni se rodijo, drugi umirajo. Le redki odhajajo redno v pokoj, poleg železa proizvajamo namreč tudi delovne invalide. Nekaj me moti. Pri naraščanju v družini in pri porokah čestitamo, a pri prihodu in odhodu iz delov-

(Dalje na 13. strani)

Skupščina občine Celje je na seji občinskega zbora in na seji zbora delovnih skupnosti dne 9. junija 1972 sprejela

ODLOK

o ureditvi cestnega prometa v naseljih v občini Celje

Objavljamo nekaj važnih izvečkov iz tega odloka.

V mestu Celju je prepovedan promet z ročnimi vozički po Gregorčičevi in Levstikovi ulici ter po Ljubljanski in Mariborski cesti (do odcepa Skaletove ulice).

Na javnih prometnih površinah iz prvega odstavka tega izvečka ter v Askerčevi, Cankarjevi, Stanetovi, Vodnikovi in Zidanškovi ulici je prepovedan tudi promet z vprežnimi vozili in vodenje živine.

V naseljih je prepovedano prislanjanje koles ob zgradbe in druge objekte, ki mejijo na javne prometne površine. V naseljih je prepovedano prislanjanje koles ob pločnike. Na javnih prometnih površinah v naseljih je dovoljeno puščati kolesa na mestih, ki so zato določena.

Odlaganje kuriva in drugega blaga. Kurivo in drugo blago, ki je dostavljeno naročniku v naselju in odloženo na javno prometno površino, **mora biti odstranjeno brez odlašanja in hitro.** Javno prometno površino mora uporabnik po odstranitvi blaga temeljito očistiti.

Na javnih prometnih površinah v naseljih je prepovedano žaganje drv.

V mestu Celju je prepovedan promet za vsa vozila v Prešernovi ulici, delu Stanetove ulice (od križišča s Cankarjevo do Prešernove ulice) in na delu Tomšičevega trga (od Prešernove ulice do hišne št. 4). Za vsa vozila je promet prepovedan tudi v delu Ipatičeve ulice (od hiše št. 8a začetek ograje splošne bolnice do odcepa Oblakove ulice). Na javnih prometnih površinah iz začetka

tega odstavka je prepovedano razkladanje in nakladanje predmetov, ki so daljši kot 3 metre, razen med 21. in 5. uro. Prepoved iz začetka tega odstavka pa ne velja za vozila s prednostjo, poštna vozila ter vozila, ki dovažajo kruh, meso, mleko ter sadje in zelenjavo.

Splošni parkirni prostori so na javnih prometnih površinah, ki so posebnega pomena za promet (modre cone) ali na posebej urejenih prostorih izven vozišča. Na splošnih parkirnih prostorih se sme parkirati le osebne avtomobile in motorna kolesa.

Parkiranje v modri coni mora imeti vozilo parkirno uro, ki mora biti nameščena na vidnem mestu na notranji strani vetrobranskega stekla in mora biti naravnana na čas prihoda vozila na parkirni prostor.

Na javnih prometnih površinah izven modre cone je parkiranje prepovedano, kjer je tako določeno s prometnimi znaki. Na pločniku je parkiranje dovoljeno le, če je to označeno.

Razen v primerih, ki so določeni v prometnih predpisih o varnosti cestnega prometa, je prepovedano parkirati vozilo:

— v pasaži ali hišnem prehodu za pešce,

— na prostoru, določenem za odlaganje posod za smeta,

— na stezah med stanovanjskimi zgradbami, če bi ostalo za druga vozila manj kot 3 metre proste širine.

Ustavljeno motorno vozilo ne sme imeti motorja v teku več kot 2 minuti, razen, če se vozilo ustavi zaradi zastoja prometa, ali da bi se ravnalo po znaku, s katerim se ureja promet.

Na javnih prometnih površinah je prepovedano puščati pokvarjena ali poškodovana vozila.

Otrok do 8 leta starosti ne sme voziti kolesa na javni prometni površini brez uspremtva odrasle osebe.

Javne prometne površine se smejo uporabljati samo za promet. V izjemnih primerih se lahko dovoli posebna uporaba javne prometne površine (prekopi zaradi električnih, plinskih, vodovodnih in telefonskih napeljav, kanalizacije in podobno.) Posebna uporaba javne prometne površine se dovoli le v primeru, če se dela ne da opraviti na noben drug način; dovoljenje se da le za določen čas, ne sme pa se ogroziti javnega prometa (in ovirati).

Del javne prometne površine, ki je v posebni uporabi, mora biti vidno zaznamovan s predpisanimi prometnimi znaki in zavarovan s predpisanimi braniki ali drugimi ustreznimi ograjami. Ponoči in ob slabi vidljivosti mora biti mesto, na katerem se opravlja delo, zaznamovano tudi s predpisanimi lučmi.

Nadzorstvo nad izvrševanjem tega odloka opravljajo delavci milice in pooblašeni delavci pristojnega občinskega upravnega organa.

R. U.

DOPISUJTE
V NAŠ LIST

Uredništvo

ŠOLA IN DOM

ČAS POČITNIC

V tem času verjetno ni veliko naših učencev doma. Nekaj pa jih je brez dvoma! Mogoče so že prišli nazaj z morja, od znancev, sorodnikov. Nekateri pa se šele odpravljajo, kam daleč ali bliže. Vsem pa je to čas, ki ga v mladosti pač najraje imamo. Čas veselja, čas ko ni strahu za prihodnji dan, kako bo šlo pri posameznih predmetih in učnih urah, pa če — zaradi dela, ki smo se zanj odločili moramo vstati še tako zgodaj ali nekoliko pozneje. Vsakodnevnih težav torej ni! Smo sproščeni in polni energije, ki pa jo je dobro uokviriti v neke določene meje. Nič huđega ni, če se dekleta ali fant vključita v kakšno delo, nič huđega ni, če gresta kam tudi kaj pomagati. Delo koristi, delo uči. Pa tisti, ki nimate te možnosti! Obilo opravil je doma. Vsi naj pomagajo, vsi naj delajo, vsi naj pridobijo določene delovne navade. Te navade, ki si jih bo pridobil vaš otrok in naš učenec mu bodo tudi ostale. Smo zato, da otrok tudi pametno dela. Še vedno se držimo tistega starega — »Kar se Janezek nauči — to tudi zna!«

VRTEC V TEHARJIH

Naši šoli je do zaključka šolskega leta uspelo vsaj v grobem urediti dva lepa prostora v Teharski šoli za vzgojno-varstveno ustanovo za predšolske otroke. Sedaj čakamo še samo na opremo, tako, da se bo po dolgem času le uresničila želja številnih mater po prostoru, kjer bodo lahko varno in brezskrbno puščale svoje otroke. Obenem smo s prostori uredili tudi kuhinjo, tako, da je sedaj za 20 predšolskih otrok na Teharjih lepo preskrbljeno.

Vzgojno-varstveni oddelek na Teharjih je finančno uredila temeljna skupnost otroškega varstva iz Celja, ki je tako pokazala izredno razumevanje za ureditev varstva na deželi. Oddelek bo vodila vzgojiteljica tov. Mirnikova, dokončni vpis pa je možen vsak dan od 8—10. ure na osnovni šoli v Štorah.

PODALJŠANO BIVANJE

Učno-vzgojni rezultati na podružničnih šolah na Svetini in Kompolah so relativno dobri. Ker pa bi radi tu učence naučili še več, tako, da bi jim tudi prehod na šolo v Štore bil nekoliko lažji, bodo v jesenskih dneh organizirali za učence na Svetini in Kompolah dve uri dodatnega pouka, tako, da bodo učenci ponavljali snov in napravili vse potrebne naloge. Doma bodo učenci tako bolj prosti, staršem pa ne bo treba skrbeti za učenje, ki se je v zadnjih letih močno spremenilo in le težko pomagajo svojim otrokom.

Varstvo bo treba tako kot na šoli v Štorah tudi na Svetini in Kompolah plačati s skromnim prispevkom, nekateri najbolj potrebni pa bodo oproščeni tega prispevka.

4. ŠPORTNI DAN

Praktično za zaključek šolskega leta, so na šoli organizirali še zadnji — to je 4. športni dan. Ta športni dan je bil lepo pripravljen — pri pohodu v naravo pa se

je večina učencev napotila na Svetino, kjer so se otroci skupaj z učitelji veselili lepega zaključka šolskega leta.

NAJBOLJŠI RAZRED NA SOLI

V letošnjem šolskem letu so organizirali na osnovi šoli v Štorah tekmovanje za najboljši razred v učnih rezultatih in v disciplini. Tekmovanje je bilo štirikrat in na kraju je postal najboljši razred na šoli 4. b razred, na drugo mesto pa se je uvrstil 5. a razred. Oba razreda sta bila nagrajena s posebnim izletom. Tekmovanje samo je bilo dobro organizirano, rezultati pa so tako ohrabrujoči, da bodo ta in podobna tekmovanja organizirali tudi v prihodnje.

USPEL SESTANEK

Vseh šoloobveznih otrok na Svetini je skoraj 100 in dobra polovica se jih vozi vsak dan v Štore, kjer je matična osnovna šola. Ker starši teh otrok le redkokdaj pridejo na šolo pogledati, kaj je z otroci, učni rezultati svetinskih otrok pa niso na zavidanja vredni višini, so učitelji v Štorah sklenili, da bodo oni stopili na Svetino in se tako približali staršem, da bi skupaj premislili, kaj storiti za boljši učni in vzgojni uspeh.

Roditeljski sestanek je nadvse uspel, saj sta manjkala le dva starša, starši in učitelji pa so se odkrito pomenili o vseh težavah, ki tarejo in druge pri vzgoji otrok. Nadvse vzpodbudno pa je bilo spoznanje, da je šolarjem potrebno in koristno podaljšano bivanje, saj v tem času otroci narade naloge in se nauče snov za prihodnji dan. Učne pomoči starši ne morejo nuditi, radi pa bi, da bi njihov otrok le imel boljši kos kruha, kakor oni sami.

ŠOLA V NARAVI

Ob zaključku šolskega leta so na osnovni šoli Štore organizirali sedemdnevno šolo v naravi za učence četrtilnih razredov v počitniškem domu Železarne Štore na Rabu. V dveh skupinah po dva razreda skupaj je organizirano preživelo to nadvse koristno obliko šole v naravi 85 otrok. Vsaka skupina se je delila na dva oddelka. V dopoldanskem času so imeli najprej v prvem oddelku tri ure pouka, zatem do kosila organizirano šolo plavanja. V drugem oddelku je bilo obratno. Popoldan je bilo plavanje za vse pod nadzorstvom plavalnih učiteljev. Temeljiti program in delovna disciplina so dali nadvse lepe rezultate. Grenko je le to, da ta pouk posamezne starše preveč stane in bo zato potrebno temeljito premisliti, kako zmanjšati stroške na posameznega otroka.

Obvestilo

Člane Prešernove družbe za l. 1973 obveščam, da je izid nagradnega žrebanja srečk bil objavljen. Imetniki srečk, katerih končna številka je 4 ali 6 ali pa 9, prejmejo kot dobiček knjigo R. Gordon: Zdravnik se zaljubi.

Srečke naj pošljejo imetniki najkasneje do 30. septembra na naslov: PREŠERNOVA DRUŽBA LJUBLJANA, Opekarska-Borsestova 27. Navedite svoj naslov.

NEZGODE PRI DELU

V mesecu juniju je bilo po obratih in oddelkih naslednje število nezgod pri delu:

Elektroplavž	1	6	2
Jeklarna	5	13	15
Valjarna I	4	27	17
Valjarna II	4	15	9
Livarna I	7	28	28
Livarna II	4	29	11
Obdelovalnica valjev	2	7	10
Mehanična delavnica	2	7	2
Elektroobrat	1	2	5
Promet	3	6	4

Skupaj:

Brez nezgode pri delu so bili v tem mesecu naslednji obrati in oddelki: jeklovlek, modelna mizarna, šamotarna, energetska obrat, merilna služba, ekspedit, razvojni oddelek, OTK in ostalo.

Na poti na delo in z dela so se poškodovali: KRANJČAN Karl in OPREŠNIK Zvonko, valjarna I; GUČEK Anton, valjarna II; LEBER Tomaž, livarna II; HOJNIK Marjan, obdelovalnica; OBERŽAN Roman, merilna služba; BRECL Franc, promet.

Pri delu so se poškodovali:

ELEKTROPLAVŽ:

JELENC Ivan (10 let) je skočil z žlindre košare in si pri tem poškodoval hrbtenico (neustrezen sestop!).

JEKLARNA:

KOVČE Stanku (4 leta) je pri mazanju kokil spodrsnilo in si je poškodoval hrbtenico.

ROMIH Gabriel (5 let). Pri dvigovanju kokil je z desno nogo stopil v rezo mreže in si poškodoval stegno desne noge. Pri prenosu bremene z žerjavom je spotoma padla korenina na tla in mu poškodovala goleno leve noge. (dve nezgodi!)

ZOLGER Francu (3 leta) so zdrsnile klešče pri izvlačenju ingotov in si je poškodoval hrbet. (Opeklini!)

VALJARNA I

JOHAN Karl (15 let) se je pri prestopu ozkotirne tračnice izpahnjal gleženj leve noge.

LABOHAR Branko (eno leto) je pri prehodu preko jaška stopil na pokrov, ki se je obrnil ter udaril poškodovanca v trebuh.

STARKL Stanka (5 let) je udaril kavelj po levi strani glave.

ZMAHAR Jože (14 let). Pri nakladanju ingotov so zdrsnile klešče in mu poškodovali tretji, četrty in peti prst leve roke.

VALJARNA II:

ARZENŠEK Silvo (18 mes.) je stopil v rezo za pomično letev in si poškodoval stegno in golen leve noge.

GRACNER Albert (9 mes.) se je pri adjustiranju valjanih palic spotaknil in si pri tem porezal podlaket leve roke.

KALIBRIRSKI ODDELEK:

JOVANOV Boško (5 mes.) je pri sestopu iz tovornjaka skočil na tla in si pri tem poškodoval gleženj desne noge.

SEKULOVSKI Duko (15 mes.). Pri vgrajevanju odvodke mu je odvodka padla na palec leve roke in mu ga poškodovala.

LIVARNA I:

CATER Marjana (1 mes.) in ŠKOBERNE Franca (1 mes.) je opekla para, ko sta polivala vroč pesek.

GOVC Francu (3 leta) je stisnilo tretji in četrti prst desne roke pri postavljanju prekucnika na tir.

ISKRAČ Franc (1 leto) je pri privezovanju posode za pesek omahnul v jamo in si poškodoval desno stran reber.

LESNIKA Viktorju (3. mes.) je stisnilo tretji, četrti in peti prst leve roke pri sestavljanju kalupnega okvirja.

LUBEJ Ivanu (17 let) je stisnilo palec leve roke pri sestavljanju jedrovnika.

STOKLAS Jože (5 mes.). Pri čiščenju peska ob transportnem traku, ga je trak zagrabil in mu odtrgal levo roko v ramenu.

LIVARNA II:

FLIS Alojzu (6 let) se je pri brušenju ulitkov razletela brusna plošča in mu poškodovala stegno desne noge.

GOLEC Martina (3 mes.) so stisnili kalupni okvirji za podlaket desne roke.

KOJTERER Peter (4 leta). Pri zapenjanju posode za pesek mu je veriga stisnila palec desne roke. (Neskladno delo z žerjavovodjo.)

ZAVRSEK Ivan (18 let). Pri obračanju ulitka z železnim drogrom mu je drog zdrsnil, pri tem pa se je nespretno usedel na desno nogo in si jo izpahnjal.

OBDELOVALNICA VALJEV:

KAČIČNIK Jurij (4 leta) se je pri prenosu obdelovanca spotaknil in padel ter si poškodoval tretji in četrti prst desne roke.

VODIŠEK Mirko (2 mes.). Pri odvijanju vijaka si je poškodoval koleno leve noge.

MEHANIČNA DELAVNICA:

GOLOB Zvonko (4 leta) se je porezal mezinca desne roke ob konici svedra pri snemanju obdelovanca.

POŽIN Anton (2 leti). Pri vpenjanju obdelovanca v vpenjalno glavo, mu je obdelovaneč zdrsnil in stisnil drugi prst desne roke.

ELEKTROBRAT:

VEBER Štefan (2 leti). Pri preizkusu tokovnega odjemalca ga je žerjavovodja stisnil s kabino žerjava (neskladno delo!).

PROMET:

GROSEK Franc (15 let). Ob prevrnitvi tirnega žerjava si je poškodoval levo nogo pod koleno.

KRAJNC Edi (4 mes.). Pri premiku mu je stisnilo četrti prst desne roke.

ZIDANSKI Rudi (2 leti). Pri varovanju cestnega prehoda ga je zadel osební avto in zbil po tleh.

V PREMISLEK!

Izvečki iz Temeljnega zakona o cestnem prometu

Člen 12:

Voznik mora vožnjo z vozilom prilagoditi prometnim okoliščinam in voziti tako, da vozilo ves čas popolnoma obvlada in da lahko ukrene vse, kar je potrebno, da se izogne nevarnosti, ki jo v danih razmerah lahko pričakuje. Kdor je tako utrujen ali bo-

lan ali v takšnem duševnem stanju, da ni zmožen za zanesljivo vožnjo, kot tudi kdor je pod vplivom alkohola ali drugih mamil, ne sme voziti vozila v cestnem prometu in tudi ne tega poskušati.

Člen 25:

Voznik mora hitrost vožnje prilagoditi lastnostim in stanju ceste, vidljivosti, vremenskim razmeram, stanju vozila in tovora, gostoti prometa in drugim prometnim razmeram, tako da se vozilo lahko pravočasno ustavi pred vsako oviro, ki jo je v danih razmerah mogoče pričakovati.

SLUŽBA VARSTVA PRI DELU

VEČJO VLOGO DELOVODJEM IN SKUPINOVODJEM

V okviru strokovnega usposabljanja zaposlenih v podjetju je kadrovski sektor — oddelek za izobraževanje, pripravil po sklepu ožjega strokovnega sveta informativni seminar za delovodje in skupinovodje. Udeležilo se ga je 212 od skupno 236 vabljenih ali 89,8 %.

Seminar je potekal po skupinah v času od 16. do 30. junija t. l.

Predavatelji so s temami:

— VOGA TUGOMER: Planiranje v proizvodnji, stroški — elementi stroškov

— MARKOVIČ RAJKO: Vloga in lik delovodje in delovna razmerja

— OPAKA VIKTOR: Organizacija dela

— OCVRK STANE: Varstvo pri delu

VIŠJA ŠOLA ZA ORGANIZACIJO DELA KRANJ

RAZPISUJE

Vpis v študijsko leto 1972-73

Kandidati se lahko vpišejo v:

1. organizacijsko smer — z organizacijsko-proizvodno usmeritvijo in organizacijsko-poslovno usmeritvijo

2. računalniško smer

V šolo se lahko vpišejo:

1. brez preizkusnega izpita kandidati, ki so končali štiriletno srednjo šolo;

2. s preizkusnim izpitom:

a) kandidati, ki so uspešno končali triletno srednjo šolo industrijskega ali drugega gospodarskega značaja oziroma upravno administrativnega značaja in ki imajo najmanj 3 leta prakse na delovnih mestih, ki so povezana z organizacijo dela, se lahko vpišejo na šolo, če opravijo preizkusni izpit iz matematike, iz nacionalnega jezika in iz družbene ureditve SFRJ;

b) kandidati, ki niso končali šol pod 1. in 2.a), se lahko vpišejo, če so najmanj 8 let opravljali delo, ki je povezano z organizacijo dela, in opravijo preizkusni izpit iz matematike, nacionalnega jezika, družbene ureditve SFRJ, fizike, kemije in zgodovine.

posredovali prisotnim potrebne podatke in informacije s pomočjo katerih si bodo lažje organizirali in vodili delo svoje skupine oziroma dne. Marsikomu pa bodo podatki pripomogli k boljšemu razumevanju proizvodnih in poslovnih poročil, kakor tudi pri pripravi in realizaciji dnevnih in mesečnih planov. Ta informativni seminar je bil samo uvod v nadaljnjo formativno obliko izobraževanja, ki bo organizirana v jeseni. S tem želimo doseči, da bi delovodje in skupinovodje pri svojem delu v obratu ali oddelku imeli večjo vlogo pri odločanju za njih in obrat pomembnih zadevah.

Vsekakor je ta seminar dosegel svoj namen in bo oblika informativnih seminarjev postala naša praksa.

F. K.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dobrega moža in očeta,

IVANA GLAVAČA

invalidsko upokojenega uslužbenca železarne, se iskreno zahvaljujem vsem, ki so ga spremljali na njegovi zadnji poti in mu darovali cvetje.

Posebno zahvalo čutim do godbe na pihala in tov. Kranjcu Aleksandru iz komercialnega sektorja za poslovilne besede ob odprtem grobu.

Zalujoča žena in hčerka Tanja

KADROVSKE VESTI

V mesecu juniju so bile naslednje kadrovske spremembe v naši delovni skupnosti:

Iz JLA so se vrnilo:

JUG DANIEL, kovač, mehanična delavnica, VOLOVŠEK IVAN, delavec, valjarna, JANC ADOLF, KV strugar, obdelovalnica valjev, REGORŠEK STANISLAV, žerjavovodja, elektroplavž, SIVKA FRANC, delavec, livarna sive litine, TROBIŠ IGNAC, rezkalec, obdelovalnica valjev, MATZELE ALOJZ, rezkalec, mehanična delavnica, PLEJIČ BRANKO, orodjar ključavničar, obdelovalnica valjev.

Novi člani delovne skupnosti

ŽAVSKI FRANC in RAJNIŠ IVAN — oba NK delavca v valjarni I. V konstrukcijskem biro-

ju se je zaposlil DOMANJKO IVAN, avtomehanik. V livarni sive litine: LUGARIČ MILAN, delavec, SELČAN VILJEM KV rudar kopač, ŠELEKAR RAJKO, delavec. V livarni valjev: VESLIGOJ MILAN, delavec, ŽAFRAN SILVESTER, delavec, SAMARĐIČ MUHAMED, delavec.

V jeklarni: ROZMAN RUDOLF, delavec, PLANKO IVAN, delavec, KOPINŠEK IVAN, delavec, MUHA FRIDERIK, delavec. V obdelovalnici valjev: REZAR FRANC, PK strugar, KRAJNC FRANC, PK rezkalec, GAJŠEK BRANKO, KV rezkalec, STANISLAVA KROFLIČ, KV gospod., gostinska enota, VREČER AMALIJA, delavka, komunalni oddelek, MEZE ANDREJ, PK avtoličar, stanovanjsko gradbena enota, DUŠIČ ANTON, NK delavec, avtooddelek, GROBELŠEK

FRANC, delavec, elektroplavž, KRESNIK SILVA, gostinska enota, GRČAR SILVA, ekonomski tehnik, pripravnik v finančnem sektorju, v valjarni II: LIPAR MARTIN, PK avtogeni rezalec, ROMIH FRANC, delavec, kalibrirski oddelek, ZEME ANICA, delavka, komunalni oddelek, ŠTRAUS JOŽEF, KV strojni ključavničar, mehanična delavnica, RAJNIŠ IVAN, delavec, valjarna I, ZAVRŠKI VINKO, delavec, ekspedit, DEBELJAK STANISLAV, delavec, promet. Dobrodošli!

Na odsluženje kadrovskega roka je odšel ŠUSTER CVETO, avtogeni rezalec iz livarne sive litine.

Po lastni želji je prenehalo delovno razmerje

ZALOKAR STANISLAVU, delavcu iz valjarne I, TERČEK JANEZU, tajniku organov samoupravljanja iz splošnega sektorja.

Umrl je

KAJBA FRANC, delavec iz livarne sive litine, star 29 let, doma iz Babnega brda pri Vinskem vrhu.

Zaradi hude kršitve delovnih dolžnosti je bil izključen iz naše delovne organizacije

POLŠAK IVAN, delavec iz jeklarne.

Zaradi samovoljne zapustitve dela so bili izključeni iz delovne organizacije:

TOVORNIK FRANC, sofer iz avtooddelka, BREČKO MARTIN, delavec iz elektroplavža, LUGARIČ LUDVIK iz jeklovleka, ZDOVC KARL, delavec iz ekspedita, ZUPANC FRANC, delavec iz elektroplavža, FIRANT KONRAD, delavec iz jeklarne, ŠNUR MIHAEL, strugar iz obdelovalnice valjev, SPEC FRANC, strojni ključavničar iz mehanične delavnice, REĐEPOVIČ NURIJA, delavec iz valjarne I, PERTINAC LADISLAV, delavec iz livarne sive litine, LAHITI LJAH, delavec iz valjarne, BOBEK ANTON, delavec iz obdelovalnice valjev, KRIŽNIK PETER, delavec iz valjarne I, PENIČ DANIEL, delavec iz jeklarne, PLANINŠEK ALOJZ, delavec iz valjarne I, SMODEJ ALOJZ, delavec iz šamotarne, ISKRAČ FRANC, delavec iz livarne valjev, NOVAK MARTIN, strojni ključavničar iz kalibrskega oddelka, PODBREŽNIK MARJAN, vodovodni inštalater iz mehanične delavnice.

ŠTORSKI ŽELEZAR. Glasilo delovnega kolektiva Železarne Store — Izhaja vsak mesec — Odgovorni urednik Stane Ocvirk — Urednik Rudolf Uršič — Uredniški odbor: dipl. ing. Janez Barborič, Friderik Jernejšek, Anton Mackošek, Rajko Markovič, Stane Ocvirk, Stane Sotler, Rudolf Uršič, dipl. ing. Niko Zakonjšek in Ivan Zmahar — Tisk: AERO, kemična in grafična industrija Celje

ce, CERAJ MILAN, delavec iz elektroplavža, GRIČNIK MARJAN delavec iz livarne sive litine.

V preizkusni dobi je prenehalo delovno razmerje

BROZIK DRAGUTINU, KV strugarju iz obdelovalnice valjev.

Naraščaj v družini so dobili:

VIZJAK JOŽE iz jeklarne, KUMPERGER STANKO iz valjarne II in KOLAREC ŠTEFAN iz jeklarne.

Čestitamo!

Na novo življenjsko pot so stopili:

RAMŠAK JOŽE iz mehanične delavnice, LESKOVŠEK IVAN iz jeklarne, KACJANČIČ MARTIN in KURMANŠEK BRANKO — oba iz mehanične delavnice in GORENC JANEZ iz energetskega obrata.

Želimo jim mnogo družinske sreče.

UPOKOJENA V MESECU JUNIJU

AMALIJA SIVKA, rojena 4. 4. 1916 v Šentjurju, sedaj stanuje v Štoreh. Do leta 1953 je bila zaposlena kot sezonska delavka 10 let v Železarni Štore — v glavnem na posestvu. Nato je delala 3 mesce pri Cestnem podjetju Celje. Dne 1. 4. 1954 se je zaposlila v Železarni Štore kot delavka, najprej v ekspeditu, nato pa je bila premeščena v komunalni oddelek, kjer je delala vse do 27. junija 1972, ko je bila zaradi slabega zdravja invalidsko upokojena kot invalid I. kategorije.

MIHAEL GABERŠEK, rojen 14. 5. 1923 v Grličah, sedaj pa stanuje v Vodichah pri Slivnici. Leta 1946 se je zaposlil v Lesno industrijskem podjetju Mestinje, kjer je delal s krajšimi prekinitvami do leta 1951. Dne 4. 8. 1951 se je zaposlil v Železarni Štore — obratu livarna sive litine in delal na raznih delovnih mestih vse do 6. junija 1972, ko je bil upokojen kot invalid I. kategorije zaradi slabega zdravja.

Želimo jima čim lepše življenje v zasluženem pokojju.

Delovno dolžnost so prekršili

V mesecu aprilu in maju 1972 so se komisije za kršitev delovnih dolžnosti pri svetih metalurške enote, kovinske enote, enote vzdrževalnih obratov ter enote skupnih služb sestale devetkrat in obravnavale 63 primerov kršitev delovnih dolžnosti.

V 2 primerih sta bila kršitelja predlagana kadrovsko-socialnemu odboru pri DST s predlogom za izključitev iz delovne skupnosti, v 2 primerih je bil kršiteljem izrečen zadnji javni opomin, v 19 primerih je bil kršiteljem izrečen javni opomin, v 26 primerih je bil izrečen najmilejši ukrep opomin, v 8 primerih so bili kršitelji oproščeni krivde in odgovornosti, ker ni bilo razlogov za izrek ukrepov, v 6 primerih je bil postopek ustavljen, ker so kršitelji odšli iz podjetja.

Hujše so prekršili delovno dolžnost:

— Predlagani kadrovsko-socialnemu odboru pri DST za izključitev iz delovne skupnosti:

1. ŠKRABL FRANC, promet: 6. in 7. 4. 1972 ponovno neopravičeno izostal z dela — predlagan kadrovsko-socialnemu odboru za izključitev iz delovne skupnosti.

2. LEMUT ALOJZ, promet: 2. 4. 1972 bil malomaren pri svojem delu pri koračni peči v valjarni II, vsled česar je prišlo do okvare na koračni peči — predlagan kadrovsko-socialnemu odboru za izključitev iz delovne skupnosti.

— Z zadnjim javnim opominom:

1. KOKOL VINKO, livarna valjev: 16. in 18. 4. 1972 neopravičeno izostal z dela — zadnji javni opomin.

2. JUG JANEZ, obdelovalnica valjev: 10., 11., 12., 13., 14. in 15. 4. 1972 neopravičeno izostal z dela — zadnji javni opomin.

— Z javnim opominom:

1. GAJŠEK MARTIN, ekspedit: 15. 4. 1971 bil malomaren pri svojem delu, zato je bil vagon naložen s kokilami, odpremljen v Železarno Jesenice, namesto v Železarno Ravne — javni opomin.

2. JUG EMIL, ekspedit: 16. 4. in 15. 5. 1972 neopravičeno izostal z dela — javni opomin.

3. ROMIH ŠTEFAN, livarna valjev: 24. 4. 1972 neopravičeno izostal z dela — javni opomin.

4. ŠERUGA DANIEL, livarna specialne litine: 26. 3. 1972 ni sledil delovnemu nalogu — javni opomin.

5. STOPINŠEK ALOJZ, obdelovalnica valjev: 19. 4. 1972 bil malomaren pri svojem delu ter je zaradi tega zlomil vpenjalni trn in tri komade rezkarjev — javni opomin.

7. KOCMAN VINKO, valjarna II: 22. 4. 1972 neopravičeno izostal z dela — javni opomin.

7. ZALOKAR STANKO, valjarna I: 23. 2. 1972 neopravičeno izostal z dela — javni opomin.

8. GOLEŽ HINKO, valjarna I: 6. 4. 1972 grobo izpadel proti svojemu sodelavcu — javni opomin.

9. JAZBEC JOŽE, valjarna I: 30. in 31. 3. ter 1. 4. 1972 neopravičeno izostal z dela — javni opomin.

10. FIDLER LUDVIK, valjarna I: 17. 3. 1972 grobo izpadel proti svojemu nadrejenemu — javni opomin.

11. GUČEK ANTON, elektroplavž: 2. in 3. 4. 1972 neopravičeno izostal z dela — javni opomin.

12. JOŠT JOŽE, valjarna I: 9. 4. 1972 neopravičeno izostal z dela — javni opomin.

13. PEVEC FRANC, livarna valjev: 4. 4. 1972 neopravičeno izostal z dela — javni opomin.

14. STOKLAS JOŽE, livarna valjev: 4. 4. 1972 neopravičeno izostal z dela — javni opomin.

15. VODEB VINKO, livarna specialne litine: 23. 3. ter 8. 4. 1972 neopravičeno izostal z dela — javni opomin.

17. KRAMPERŠEK RUDOLF, promet: 2. 3. 1972 neopravičeno izostal z dela, razen tega pa 28. 3. 1972 zamudil prihod na delo — javni opomin.

18. MOTOH ANTON, merilna služba: 6. 4. 1972 neopravičeno izostal z dela — javni opomin.

Iz pisarne pravne službe

NOVE KNJIGE V TEHNIČNI KNJIŽNICI

Sicherl B.: Preureditev Quanto-metrov na kazalni sistem volumskega pretoka z VF sondo ... Poročila metal. inšt. Lj. 1972, S-3548

Studija in aplikacija optimalnega načina odžvepljanja grodlja za potrebe jeklarn in livarn. Poročila metal. inšt. Ljubljana, 3549

Androjna V.: Splošni upravni postopek in upravni spor. Lj. 1971, 2673

Cigoj Stojan: Odškodninsko pravo Jugoslavije, Lj. 1972, S-2672

Abendroth W.: Socialna zgodovina evropskega delavskega gibanja, 0335

Bojan KrAUT: Strojniški priročnik, Zagreb 1971, inv. 3458

Ustava SFRJ, Izd. Časopisni zavod SRS Ljubljana, S-0333

Proizvodstvo stali v elektropečajah. Izd. »Metallurgija« Moskva, 1971, S-0323

Teplousov V. I.: Express analiz stali. »Metallurgija« Moskva, 1971, S-0326

Analiz črnih metalov splavov in mangančevih rud. Izdanje vtoro. »Metallurgija« Moskva, 1971, S-0322

Zuikov V. N.: Sozdanje tjaželoj industrii na Urale. Izd. »MisaI« Moskva, 1971, S-0324

Rukovodstvo k laboratornim rabotam po prokatke. Izd. »Metallurgija« Moskva, 1971, S-0327

Belgolskii: Vnutrizavodskoe planirovanie v čeranoi metallurgii. Izd. »Metallurgija« Moskva, 1971, S-0328

Korolev I. N.: Emissionii spektralnoi mikroanaliz. Izd. »Mašinstroennie« Leningrad, 1971, S-0329

Elektroplavilniije peči cvetnoi metallurgii. Izd. »Metallurgija« Moskva, 1971, S-0330

Lurje Jo.: Spravočnik po analitičeskoj himiji. Izd. »Himija«, Moskva, 1971, S-0331

Gordov A. N.: Osnovi piometrii. Izd. »Metallurgija« Moskva, 1971, S-0332

Toplotna bilanca 60 T žarilne peči. Poročila metal. inšt. Ljubljana, 1972, S-3529

Jeftović V.: Priručnik o transportu fluida sa katalogom. Izd. Privredni pregled, S-2670

Jugoslav. privreda. Poslovni vodič. Beograd, 1971, S-3530/I, II.

P. V.

MALO ZA ŠALO – MALO ZA RES

TEST
ZA PREIZKUŠNJO ŽIVCEV

Pazljivo preberite vsako vprašanje, nekaj časa premišljajte in nato na vprašanje odgovorite. Slednjič seštejte vse pritrilne odgovore pod točkami č), vsoto pomnožite s 5, in če ste tako dobili 25 točk, ste lahko prepričani, da ste dobrih živcev in se v predhodnem položaju dobro znajdete.

1. Vaš sopotnik (sopotnica) z bruto težo 100 kg vam v nabito polnem avtobusu, obut v čevlje tipa »pancer«, stopi na kurje oko. Kaj boste storili?

a) se mu prijazno nasmejali in rekli: »Eh, saj imam še dve kurji očesi.«

b) Se mu boste priporočili še za drugič.

c) Mu boste priporočili shujševalno kuro.

č) Ga boste natakajno pogledali in mu povedali kaj primereno krepkega.

2. Grete po ulici, ravno razmišljate o povečanju storilnosti pri delu, ko se s strehe vsuje po vaši glavi sneg, vmes tudi nekaj kock ledu.

Kakšne misli vas pri tem obhajajo?

a) Ste srečni, ker nesreča ni prizadela nekoga, ki ga ne morete videti živega?

b) Se skušate spomniti, kako glasi formula za prosti pad?

c) Se jezite na vremensko napoved, ker za tisti dan niso bile napovedane padavine?

č) Se jezite in preklinjate po mednarodnih vižah?

3. Ravno ste oblekli novo, od krojača prinešeno obleko, greste po cesti in mimo huščne z raketno hitrostjo vaš sosed z avtom. Pri tem se ulična mlakuža preseli na vašo obleko. Kaj boste storili?

a) Sklenili, da si takoj tudi sami kupite avto.

b) Se obrnili za voznikom in mu veselo pomahali.

c) Vložili tožbo pri najbližjem filatelističnem klubu.

č) Si zapisali registrsko številko, nato pa poiskali prvo kemično čistilnico.

4. Vaš znanec je imel avtomobilsko nesrečo, moral je v bolnišnico. Prvo nedeljo ga obiščete. S čim ga boste skušali razvedriti?

a) Mu izrečete veselje, da mu niste zadnjič šli za poroka pri posojilu.

b) Ga zaskrbljeno morite s štorijami, koliko jih je v podobnih primerih bilo amputiranih.

c) Mu pripovedujete pol ure, kako je bilo včeraj veselo na veselici in škoda, ko ne more plešati.

č) Mu prinesete darilce in ga iskreno bodrite k okrevanju.

5. Na ulici dohitite znanca, ki, obložen s kovčki gre z družino in se mu mudi na vlak, ker gre na dopust. Kaj storite ob srečanju?

a) Ga naprosite, naj vam mimogrede na pošti odda priporočeno pismo.

b) Ga opomnite, da vam še ni vrnil neke knjige in če bi hotel pogledati v kovček, če nima knjige s seboj.

c) Ga naprosite, če bi vam lahko menjal petišček, po možnosti v dinarskih kovancih.

č) Mu odzimate kos prtljage in ga spremljate na postajo.

UGANKA

Popotnik se znajde v kamniti pokrajini, kjer ni nobene rastline, nobenega potoka, nobenega drevesa. Nebo je brez zvezd, tema je kot v rogu, tudi lune ni. Tudi kompasa seveda nimate. Kako se bo orientiral?

Rešitev v prihodnji številki.

Informativni seznam
strokovne literature

Kot enkratno informacijo objavljamo v tej številki kratke bibliografske podatke domačih in tujih strokovnih časopisov in revij za leto 1972:

1. Archiv für das Eisenhüttenwesen (Stahleisen-Verlag, Düsseldorf)

2. Bilten dokumentacije B-1, B-2 (Jugosl. centar za naučno i tehnično dokumentaciju, Beograd — dokumentacijski material o strok. literaturi)

3. Brennstoff- Wärme- Kraft (Düsseldorf)

4. British Foundryman (London)

5. Brown-Boveri Mitteilungen (Badon-Schweiz)

6. CIS — publikacije (ILO — Ženeva)

7. Delo in varnost, Ljubljana

8. DIN -Mitteilungen (Stahl-Eisen Verlag, Düsseldorf)

9. DRAHT -WELT (Düsseldorf)

10. Ekonomsko-tehnički registar (Zagreb)

11. Elektrotehnika (Zagreb)

12. Elektrotehnički vestnik (Ljubljana)

13. ELEKTROWÄRME -INTERNATIONAL (Vulkan-Verlag, Essen)

14. EXPRESS-Infomacije-Metallovedenje i obrabotka (SSSR)

15. EXPRESS-INFOMACIJE-tehnologija i obrudovanie lieinogo proizvodstva (SSSR)

16. FONTES ET ACIERS (Infomacije evropske skupnosti za železo)

17. FOUNDRY (USA)

18. Das Gas-und Wasserfach (Oldenbourg)

19. Gas Wärme -International (Vulkan-Verlag, Essen)

20. Giesserei (Düsseldorf)

21. Giesserei-Forschung (Düsseldorf)

22. Giesserei-Literaturschau (Düsseldorf)

23. Giesserei-Praxis (Berlin)

24. Giesserei-Technik (Leipzig)

25. Hutnicke listy (Praha — ČSSR)

26. ING-Registar (Zagreb)

27. IRON and Steel (London)

28. Der Klibreur (Düsseldorf)

29. Kemija u industriji (Zagreb)

30. Klepzig Fachberichte für die Führungskräfte (Düsseldorf)

31. Livarski vestnik (Lublana)

32. Liteinoe proizvodstvo (SSSR)

33. Managment u. Organisa-tion (Wien)

34. Manufacturing Systems (CIRP-Žurnal, Zürich)

35. Mašinstroitelj (SSSR)

36. Materialprüfung (Düsseldorf)

37. Medžusobni radni odnosi (Zagreb)

38. Zeitschrf für Messen, Steuern u. Regeln (Berlin)

39. Mesečni statistični pregled (Ljubljana)

40. Metallovedenie i termičeskaja obrabotka stali (SSSR)

41. Metallurgija svodnji tom, (SSSR)

42. Metallurg (SSSR)

43. Metode i tehnike organizacije (Zagreb)

44. Moderna organizacija (Kranj)

45. Naše gospodarstvo, (Maribor)

46. Neue Hütte (Leipzig)

47. Neue Züricher Zeitung (Zürich)

48. Novie knigi iz SSSR (bibliografski bilten)

49. Novie knigi za rubežom (bibl. bilten) SSSR

50. Ogneupori (SSSR)

51. Podužeće-banka (Zagreb)

52. Priručnik za savremeno poslovanje (Beograd)

53. QUARTERLY BULLETIN OF STEEL, (UN-Genova)

54. QUALITÄT und Zuverlässigkeit (Freiburg)

55. Radex Rundschau (Randthein)

56. Revija marketing novih proizvoda (Beograd)

57. Rudarsko-metalurški zbornik, Ljubljana

58. Savremena praksa (Beograd)

59. Sicher arbeiten (Luzern)

60. Siemens Zeitschirt

61. Sigurnost u pogonu (Zagreb)

62. Sistem (Beograd)

63. Stahl u. Eisen (Düsseldorf)

64. Stahl u. Eisen (Zeitschriften u. Bücherschau)

65. Standardizacija (Beograd)

66. Steel times (London)

67. Tehnika podmazivanja (Zagreb)

68. Technische Rundschau (Bern)

69. Termička obrada čelika

70. Transport u. Lager (Bonn)

71. Uradni list SFRJ (Beograd)

72. Varlina tehnika (Ljubljana)

73. Vestnik mašinstroenia (SSSR)

74. Werkstatt u. Betrieb (München)

75. Zbirka propisa za rad opšte i kadrovske službe

76. Zeitschrf für wirtschaftliche Fertigung (Freiburg)

77. Zavodska laboratorija (SSSR)

78. Življenje in tehnika (Ljubljana)

Res so človekoljubni, za darovano kri odličja